

૧.	પંચામૃત	તંત્રી સ્થાનેથી	.....	૦૧
૨.	ન્યુઝ લાઈન	અહેવાલ	....	૦૨
		આગામી કાર્યક્રમો	.....	૦૮
૩.	અનુભવનું અતર	પુજ્ય આચાર્ય મહારાજ સાહેબ તથા સાધુ સાધ્વી ભગવંતોના સ્વલીખીત નવકાર સાધના શિબિરના અનુભવો.	.....	૦૯
૪.	પ્રભુવાણી	નવ પદ સ્તુતિ	.....	૧૧
૫.	વાચકમિત્ર	एक क्षण के लिए	.....	૧૨
૬.	જિજ્ઞાસા તમારી - જવાબ પ્રભુના	સ્વાધ્યાયી મિત્રોના મનમાં ઉદ્ભવતા પ્રશ્નો - શંકાઓના યથા - યોગ્ય જવાબો	.....	૧૩
૭.	પ્રભુવાણી	મંગલ ભાવના	.....	૧૫
૮.	બાળ જગત	બાળ માનસને મનગમતા વિષયો	.....	૧૬
૯.	સંબંધોના સથવારે	મન વૃત્તી	.....	૧૮
૧૦.	સત્સંગ	સિધ્ધાચલ તિર્થે સત્સંગ લેખ	.....	૧૯

December month Theme for Daily Practice

- મંત્ર જાપ** : (Day 1 to 31) “ૐ હ્રીં ૐ નમો ઉવ્વજઝાયાણાં” નો વર્ણ-જાપ (Part-II માં શિખવ્યા મુજબ) હૃદય ચક્ર ઉપર “ૐ હ્રીં ૐ નમો ઉવ્વજઝાયાણાં” મંત્રનો જાપ કરવો. (Part-II માં શિખવ્યા મુજબ)
- અંતર ઔચિત્ય** : (Day 1 to 31) પહેલા ચારેય ઔચિત્યનું REVISION દરેક વ્યક્તિ, વસ્તુ અને પરિસ્થિતી સાથે. એમનો સ્વિકાર કરણા ભાવથી કરવો. (માર્ગદર્શન માટે Part-II ની CD સાંભળવી)
- બાહ્ય ઔચિત્ય** : (Day 1 to 15) બળ/અબળ ઔચિત્યના 36 વિષયો ઉપર goal setting કરી, જીવનને સમય ઔચિત્ય દ્વારા દિશા આપવી.
(Day 16 to 31) પોશ્ય-પોશણ ઔચિત્ય પાલન. (માર્ગદર્શન માટે Part-II ની CD સાંભળવી)

January month Theme for Daily Practice

- મંત્ર જાપ** : (Day 1 to 31) “ૐ હ્રીં ૐ નમો ઉવ્વજઝાયાણાં” પદના ગુણ જાપ.
પાંચ ભાવ ગુણને આખા મહિનામાં વહેંચી દેવા અને Part-II માં માર્ગદર્શન આપ્યા પ્રમાણે જાપ કરવા.
- ખાસ નોંધ** : આ જાપ problem solving જાપ છે. જીવનના દરેક problem ના solution આ જાપમાં છે.
- અંતર ઔચિત્ય** : (ઉપેખા/ઉપેક્ષા ઔચિત્ય) Part-II CD માં માર્ગદર્શન આપ્યા પ્રમાણે આ ઔચિત્યનું પાલન કરવું.
(Day 1 to 31) આ ઔચિત્ય દ્વારા જીવનમાં રહેલા ભયો, નફરતો, ઘૃણાઓ, ઘર્ષણોનું જ્ઞાનાત્મક વિસર્જન થાય છે.
- બાહ્ય ઔચિત્ય** : દિર્ઘ દ્રષ્ટિ રાખી પ્રથમ આપણી હઠો દ્વારા પોતાને થતું નુકસાન તથા અન્યને થતી હેરાનગતી માંથી મુક્ત થવું અને કરવા.

February month Theme for Daily Practice

- મંત્ર જાપ** : (Day 1 to 14) “ૐ હ્રીં ૐ નમો આચરિયાણાં” નો અક્ષર જાપ. (Part-II માં બતાવેલ માર્ગદર્શન પ્રમાણે લેખન કરવું).
(Day 15 to 28) “ૐ હ્રીં ૐ નમો આચરિયાણાં” નો અક્ષર જાપ. (Part-II માં બતાવેલ માર્ગદર્શન પ્રમાણે વાંચન કરવું).
- અંતર ઔચિત્ય** : (Day 1 to 28) (મુદિતા ઔચિત્ય) ઉપર બતાવેલ 6 ઔચિત્યનો વિષય રૂપે પાલન કરવું.
મુદિતા ઔચિત્ય - એ સહજ ઉભું થઈ જાય છે, એમાં કંઈ કરવાનું જ હોતું નથી.
- બાહ્ય ઔચિત્ય** : જીવનના દરેક ક્ષેત્રમાં અત્યાર સુધી જે જે વ્યક્તિ દ્વારા, આપણા ઉપર ઉપકાર થયો હોય એમની પ્રત્યક્ષ જઈ સદભાવ કરવો.

March month Theme for Daily Practice

- મંત્ર જાપ** : “ૐ હ્રીં ૐ નમો આચરિયાણાં” ના વર્ણ જાપ. (Part-II માં માર્ગદર્શન પ્રમાણે)
(Day 1 to 31) આ જાપ જીવનમાં અદભૂત પરિણામ લાવે છે. અણધાર્યા કામ સફળ બનાવે છે.
- અંતર ઔચિત્ય** : (Day 1 to 15) દેવ અને ગુરૂની વિશેષ ભક્તિમાં સમય વાપરવો.
(Day 16 to 31) ધર્મ અને સહધર્મી પ્રત્યે share & care નો વ્યવહાર કરવાની habit pattern ઉભી કરવી.
- બાહ્ય ઔચિત્ય** : (Day 1 to 15) અર્થ ધર્મ નિયંત્રિત બનાવવો. જીવનના દરેક ક્ષેત્રના ધ્યેયો, ધર્મ નિયંત્રિત છે કે નહીં એનું લક્ષ રાખવું.
(Day 16 to 31) જીવનની દરેક ક્ષેત્રની કામનાઓ, ઈચ્છાઓ, ધર્મ નિયંત્રિત બનાવવી.

તંત્રી સ્થાનેથી

શ્રમ જબરદસ્ત કરીએ છીએ કારણ આસ્થા છે, પણ ખોટ સમજની છે. જ્યાં જ્ઞાન નથી ત્યાં માત્ર સ્થૂળ ક્રિયા રહે. આ સ્થૂળ ક્રિયા Result આપે પણ સમયનો કોઈ ભરોસો નહિ. પણ જ્ઞાનમાત્ર, આ આખી cycle ને speed up કરી નાખે છે. આવી જાતનું જ્ઞાન ફક્ત મનુષ્ય દેહમાં છે, પણ આવો દેહ પાછો આવશે એની કોઈ guarantee છે ?

ક્યાં ખોવાઈ જઈશું એની ખબર નહિ પડે, પણ સમજ અને જ્ઞાન પૂર્વકની ક્રિયા carry forward થશે તો એ જાતના સંસ્કાર બની જાય છે. નવકાર મંત્રનું કામ ખાસ સંસ્કાર બનાવવાનું, શુભ કર્મ ઉપાર્જન કરી શુદ્ધ તરફ વાળવાનું છે. જીવનમાં જે કાંઈપણ થઈ રહ્યું છે એ કર્મની સત્તાથી ચાલે છે, જ્યાં આપણું કાંઈ ચાલતું નથી. આવી સત્તા ઉપર વિજય મેળવવા, માત્ર મંત્રની સત્તા અને જાગૃતિ કામમાં આવશે.

હવે જાગવાની જરૂર છે, જાગૃતિ ઉભી કરવાની જરૂર છે, જેથી કરીને જેવું આપણને જોઈએ છે, જેવું આપણે ધારીએ, જે આપણા હિતનું છે, એવું જ થાય. જો આપણે આપણા મંગલ માટે પણ આભસ કરીશું તો સાક્ષાત ભગવાન આવે તો પણ આપણું કલ્યાણ કરી શકે નહિ. હવે એ જાગૃતિ લાવવાની છે, એમાં પ્રવેશ કરવાનો છે, કારણ કે માત્ર આ જીવન નહિ પણ આખા અસ્તિત્વનો સાર છે.

આવા અર્થમય પ્રકાશ ને અંગિકાર કરવા માટેનો ભગીરથ પ્રયાસ પ.પૂ. પંકજભાઈ શેઠ કરી રહ્યા છે. આપણે તો ફક્ત એમાં સ્નાન કરવાનું છે, એ પ્રકાશ તત્વને ઝીલી સ્વયંને પ્રકાશવાન કરવાના અભિયાનમાં આપ સહભાગી બની, આ જીવન અને આવનારા અનંત જીવન સાર્થક બનાવો....

નમ્ર નિવેદન

આ પત્રિકાના ખર્ચને પહોંચી વળવા આપ સૌના સહકારની અપેક્ષા છે, આપના સહકારથી જ આ પત્રિકા આગળ ચાલશે. દરેક પેજમાં નીચે શુભચ્છક બની રૂ. ૧૦૦૦/- આપી શકે છે. એમનું નામ બોક્સમાં આપવામાં આપશે. કલર advertisement ના ક્વાટર પેજ ના રૂ. ૩૦૦૦/-, હાફ પેજના રૂ. ૬૦૦૦/- નિર્ધારિત કર્યા છે. એનો અવશ્ય લાભ લેશો. અત્યારના ૧૫૦૦ પરિવારના ઘરે આ પત્રિકા નિ:શુલ્ક પહોંચી રહી છે. (લગભગ ૭૦૦૦ લોકો વાંચે છે.)

<p>નમો જિણાણું science of living (ત્રિમાસિક -પત્રિકા)</p> <p>વર્ષ : બીજું (૨૦૦૯) અંક : ૦૬ તા. : ૧૫, નવેમ્બર-૦૯ મુલ્ય : ૨૫.૦૦ રૂપિયા</p>	<p>સંપાદક : મયુરી વોરા મુદ્રક : ગોગરી ઓફસેટ પ્રિન્ટર્સ ૧૧, રાજ મહલ શોપિંગ સેન્ટર, અંબેરી કુર્લા રોડ, વેલ્લી ગલ્લીની સામે, અંબેરી (પૂર્વ), મુંબઈ - ૬૯. ફોન : ૨૬૮૩૦૦૫૭</p> <p>માલિક અને પ્રકાશક : પરમ સુખ જીવન વિકાસ કેન્દ્ર ૧૬/૫૨, વેલ્ડેર વિલા, ટી. વી. ચીદમ્બરન માર્ગ, સાયન (ધ), મુંબઈ - ૨૨.</p>	<p>સંપર્ક : પ્રમોદ શાહ, મયુર વોરા Mailing Address : Sunil Plastics, 3B, Udyog Nagar, Off. S. V. Road, Goregaon (W), Mumbai - 400 062.</p> <p>Tel: 022 - 6581 9390 022 - 2869 3014 Fax : 022 - 2874 9085 E : namojinanam@gmail.com</p>
--	---	---

શુભચ્છક :

આજનો પુરુષાર્થ આવતીકાલનું ભાગ્ય છે.

પ્રોજેક્ટ સિધ્ધાચલ સાધુ-સાધ્વિ નવકાર સાધના શિબિર અહેવાલ

મુલુન્ડ સેન્ટરના શ્રીમતી મીનાબેન સાવલાની અનાયસે એક દિવસ સાધ્વીજી ભગવંત જ્યોતિ પ્રજ્ઞાશ્રીજી સાથે “નમસ્કાર મહામંત્ર યોગ શિબીર” વિશે ચર્ચા થઈ. સામાન્ય રીતે શ્રાવક હંમેશા સાધુ-સાધ્વી ભગવંતોની વાતોને માન્ય કરતા રહ્યા છે જ્યારે અહીં શ્રાવિકા મીનાબેનની વાત પૂ. સાધ્વી ભગવંતને અંદર ક્યાંક ટચ કરવા લાગી હતી. “મારે નથી થવું હેરાન” આ એક દિવ્ય મંત્ર જીવનમાં સાર્થક થઈ જાય તો શ્રમણ અવસ્થા પરીપૂર્ણ થાય.

મુંબઈમાં થતી શ્રાવકો માટેની “નવકાર શિબીર” પાલીતાણા ખાતે ફક્ત સાધુ-સાધ્વી માટે આયોજીત થાય એવી આંતરિક ઈચ્છા સાધ્વી ભગવંતે વ્યક્ત કરી. આ એક ઢાણ મીનાબેન માટે સુખદ આશ્ચર્યકારક હતી. આવા પ્રકારની શિબીર પાલીતાણા ધામમાં આયોજીત કરવી એ એક અદ્વિતીય કાર્ય હતું વળી એ બાબત પ. પૂ. પંકજભાઈ શું પ્રતિભાવ આપશે એ વિશે અજ્ઞાન હતું. એટલે ચોક્કસ એક દિવસ આવી ભવ્ય શિબીરનું પાલીતાણા ખાતે આયોજન થશે એવું આશ્વાસન આપ્યું.

મુલુન્ડ ખાતે નવકાર મંત્ર શિબિર (Part I) પૂર્ણાહૂતિ બાદ એક દિવસ મીનાબેન સાવલાએ, પ. પૂ. પંકજભાઈ સમક્ષ પાલીતાણા ખાતે નવકાર શિબીર ના આયોજનનું પ્રસ્તાવ સહ પૂ. સાધ્વી ભગવંત સાથે થયેલ સંવાદની ચર્ચા કરી. પ. પૂ. પંકજભાઈના વિચારોમાં આવુ કાંઈક કેટલાય સમયથી ચાલતું હતું એટલે વાતને આગળ વધારતા સાહેબે કહ્યું કે આ શિબીર ફક્ત સાધુ-સાધ્વી ભગવંતો માટે જ કરશું આમ પાલીતાણા ખાતેની શિબીરનો પ્રથમ પાયો નખાયો.

શિબીર ક્યારે, ક્યાં, કેટલાં સમય માટે કરવી આ પ્રશ્ન યથાસ્થાને ઉભો હતો પાલીતાણા ખાતે સાધ્વી ભગવંતો સાથે મુલાકાત થાય, ચર્ચા વિચારણા થાય ત્યાં સુધી કાંઈ પણ વિચારવું અશક્ય હતું.

તા. ૫/૭/૦૯ રવિવારે, પાર્લા-કાંદિવલી ખાતે નવકાર શિબીરનું પહેલું સત્ર હતું. બપોરના ભોજન સમાપ્તિબાદ પ. પૂ. પંકજભાઈએ પાલિતાણા શિબીર અનુસંધાનમાં જગ્યા માટેની વાત શ્રીમતી જ્યોતિબેન શાહ સમક્ષ કરી. એક ઢાણના પણ વિલંબ વગર સંભવ લબ્ધિ ધર્મશાળાના ટ્રસ્ટી સાથે વાત કરીને શિબીર માટેની જગ્યાનું નક્કી કરાવી આપ્યું કાંદિવલી ખાતેના પ્રથમ (શિબિરમાં) પાલિતાણા ખાતેની શિબીરના આયોજનનું સાહેબે એલાન કરી દીધું.

જુલાઈ મહિનાના અંતિમ સપ્તાહમાં પ. પૂ. શ્રી પંકજભાઈ, નિતીનભાઈ, પ્રમોદભાઈ, મીનાબેન, મયુરીબેન આમ પાંચ જણની પહેલી ટીમ શિબીર આયોજન માટે પાલિતાણાની મુલાકાત માટે રવાના થઈ.

પૂ. સા. ભગવંત જ્યોતિ પ્રજ્ઞાશ્રીજી ચોમાસું ધનાપૂરા ધર્મશાળામાં હતું. એટલે પ્રથમ મુલાકાત એમની જ આવશ્યક હતી. સવારની ટૂંકી મુલાકાતમાં પાલિતાણા ખાતે આવવાનું પ્રયોજન અને અગામી કાર્યક્રમની રૂપરેખા નિર્માણ કરવી એ સંબંધીત હતી. પૂ.સા. ભગવંત સ્વયંના નિત્ય કાર્યક્રમ અનુસાર ૧૦.૩૦ વાગે ઓસવાલ યાત્રીક ગૃહમાં મુનિપ્રવર સા.ભ. દેવરત્નસાગરશ્રીજી ને ત્યાં મળવાનું

નક્કી કર્યું.

નમસ્કાર મહામંત્ર યોગ શિબીરનું પ્રથમ મંગલાચરણ પૂ.સા.ભગવંત દેવરત્નસાગરશ્રીજીથી થયું. પૂ.સાધ્વી ભગવંતે શિબીરાર્થે પોતાની મનોકામના સાહેબજી સમક્ષ વ્યક્ત કરી. પ. પૂ. પંકજભાઈએ શિબીર અનુરૂપ જે યથાયોગ્ય સમજાવવા જેવું લાગ્યું તે પ્રસ્તુત કર્યું. પૂ.સાધુ ભગવંતે આખું આયોજન એમની નિશ્રામાં થાય એવી ઈચ્છા વ્યક્ત કરી. પ્રથમ સોપાન ઉત્સાહિત રહ્યું એટલે મનોભાવ વધુ મજબૂત થયા. પછીના સોપાનમાં વાવ પથક ખાતે આચાર્ય અભયદેવ સૂરી, મહારાષ્ટ્રભૂવન ખાતે આચાર્ય પૂન્યપાલ સૂરી, સાદડી ભવન ખાતે આચાર્ય રાજયશ શેખર સૂરી અને સાબરમતી ખાતે મુનિપ્રવર જયપ્રભશ્રીજીને મળ્યા. સાધુ ભગવંત દેવરત્ન સાગરશ્રીજી અને જયપ્રભશ્રીજી એ અમારો ઉત્સાહ અનેક ઘણો વધાર્યો. Finally નક્કી થયું કે ચોમાસા પૂર્ણાહૂતિ પહેલા તા. ૨૪ થી ૨૮ ઓક્ટોબર દરમિયાન શિબીરનું આયોજન કરવું. પાલિતાણા છોડતા પહેલા સંભવ લબ્ધિ ધર્મશાળાના મેનેજર શ્રી જીતેન્દ્રભાઈની મુલાકાત લઈ એમને કાર્યક્રમ અને તારીખો અવગત કરાવી ધર્મશાળામાં ૩૦ રૂમો અને શિબીર માટે હોલ બુક કરાવ્યો. પ્રથમ એક દિવસીય કાર્યક્રમ પૂર્ણ થયું.

બીજા તબક્કામાં શિબીર આયોજન અર્થે પાલિતાણામાં બીરાજમાન પૂ. આચાર્ય ભગવંતો તેમજ સાધુ-સાધ્વી ભગવંતોને આદર સહિત માનપૂર્વકનું નિમંત્રણ આપવું ઘટે જેથી કરીને શિબીર અર્થે એમને યથાયોગ્ય જાણકારી પ્રાપ્ત થાય.

તા. ૧૩/૯/૦૯, રવિવારે કાંદિવલીના ચોથી શિબિરમાં સમાપ્તિ બાદ શ્રી મયુરભાઈ વોરાના ઘરે પાલીતાણા શિબીર અર્થે મળવાનું તાત્કાલિક નક્કી થયું આચાર્ય ભગવંતો તેમજ સાધુ-સાધ્વી ભગવંતો માટેની નિમંત્રણ રૂપરેખા તૈયાર કરવાનું કાર્ય અતિ આવશ્યક હતું. પ. પૂ. પંકજભાઈ અને પ્રમોદભાઈ ના સહિયારા નિવેદન બાદ બે અલગ અલગ પત્રિકાની રૂપરેખા તૈયાર થઈ, જે તા. ૧/૧૦/૦૯ ના પાલિતાણા નિમંત્રણ આપવાની હતી. અન્ય તૈયારીઓ માટેના નિર્દેશન અપાયા.

દેવેન્દ્રભાઈ અને મયુરભાઈ, સુંદર મજાની આમંત્રણ પત્રિકાનું Proof તૈયાર કર્યું. પત્રિકામાં જે પણ વિગતો અને કાર્યક્રમની રૂપરેખા હતી તે final કરવી અતિ આવશ્યક હતી. અચાનક એક દિવસ પંકજભાઈ અને નિતીનભાઈ નિમંત્રણ પત્રિકાનું Rough proof લઈ પાલિતાણા રવાના થઈ ગયા. થોડા ફેરફાર સાથે નિમંત્રણ પત્રિકા final થઈ. અંતિમ સ્વરૂપ મયુરભાઈએ સુંદર કલખ્યું, જે જાહેર આમંત્રણ બન્યું.

તા. ૧/૧૦/૦૯ ના સાત જણની ટીમ પાલિતાણા આમંત્રણ આપવા રવાના થઈ. બીજા દિવસે સવારે નિત્યક્રમ પતાવી સૌ પ્રથમ દાદાને આમંત્રણ આપવા તળેટીએ પહોંચ્યા. પ. પૂ. પંકજભાઈ સહિત બાકીના છ જણાએ ભાવ સહિત વિનંતી કરી અને આદિનાથ દાદાને શિબીરમાં હાજર રહેવા નિમંત્રણ આપ્યું.

તળેટીમાં આગમ મંદિર સ્થિત સાધ્વીજી સમુદાયને આમંત્રણ આપવાથી શરૂઆત કરી, જે ચાર દિવસ પર્યંત સુધી અવિરત ચાલી. સવારના ૭.૦૦ વાગ્યાથી સાંજના ૬.૦૦ સુધી બસ આ એકજ કામ. ત્રણ ગરુડાધિપતિ, ૧૭ આચાર્ય ભગવંત, ૧૬ પન્યાસ પ્રવરશ્રી, ૫ ગણીયવર્યશ્રી, ૧૩૧ મુનિ ભગવંતો અને ૮૨૪ સાધ્વીજી ભગવંતશ્રી ને શિબીરમાં આવવાનું હૃદયપૂર્વક આમંત્રણ આપ્યું. જે ૮૬ વિવિધ ધર્મશાળામાં પાલિતાણા ખાતે ચોમાસા દરમિયાન સ્થિરવાસમાં હતા.

૫/૧૦/૦૯ ના બપોરે જ્યારે કાર્ય પુરુ થયુ ત્યારે સર્વેના ચહેરા ઉપર એક આનંદ હતો. અંદરનો એક આંતરિક વિશ્વાસ સ્થાપિત થઈ ગયો. હવે તો રાહ જોવાની તા. ૨૨/૧૦/૦૯ ના પ્રયાણ થવાની.

શિબીર શરૂ થાય તે અગાઉ તૈયારીઓ કરવા માટે મીનાબેન સાવલાની આગેવાની હેઠળ કુલ ૬ જણની ટીમ તા. ૨૦/૧૦/૦૯ ના પાલિતાણા જવા રવાના થઈ.

શિબીરની શરૂઆત પહેલા ફરી એક વખત પાલિતાણા ખાતે સર્વ બિરાજમાન ૯૯૬ સાધુ-સાધ્વી ભગવંતોને 'નમસ્કાર મહામંત્ર યોગ શિબીર' ની યાદ દેવડાવી જગાડવાનું કાર્ય આરંભ્યું મુંબઈથી લાવેલા ખાસ પ્રોગ્રામ સહિતના બેનર તળેટી રોડ ઉપર લગાડવાનું કાર્ય રાતના કર્યું. સંભવ લખ્ધિ ધર્મશાળા સુધીના માર્ગમાં ત્રણ દ્વાર ઉભા કર્યાં. સાધુ-સાધ્વી ભગવંતો માટે ગોચરી-પાણીની વ્યવસ્થાનુ આયોજન કર્યું, તેમજ નાના-મોટા કાર્ય પૂર્ણ કર્યાં.

હવે ઇંતેજારી હતી મુંબઈથી આવનાર સેવાથીઓની અને શિબીર ઉદ્ઘાટનની.

તા.૨૨.૧૦.૦૯ ના પાલિતાણા માટેનું પ્રયાણ બે Sleeper Coach બસ દ્વારા નિર્ધારિત થયું હતું. તે મુજબ Central અને Western થી સર્વે સેવાથીઓ સમયસર હાજર હતા. તા. ૨૩.૧૦.૦૯ ના સવારે ૭ વાગે પાલિતાણા પહોંચી ગયા. અગાઉથી સુચિત થયા મુજબ સેવાથીઓને Room અને એક એક રૂમમાં ચાર સેવાથીઓ મુજબ announcement થયા અનુસાર સર્વે પોતપોતાના સામાન સહિત સંભવ લખ્ધિ ધર્મશાળામાં ગોઠવાઈ ગયા.

મીનાબેન સાવલા, મયુરીબેન વોરા, કલ્પનાબેન સાવલાના માર્ગદર્શન હેઠળ સર્વે સ્વાધ્યાયી બહેનોને પાલિતાણાની વિવિધ ધર્મશાળાઓમાં VISIT લેવાનીહતી એટલે તૈયાર થઈ ૯.૩૦ વાગે હોલમાં ભેગા થવાનું નક્કી થયું. સ્વાધ્યાયી ભાઈઓની બે-બે જણની ટુકડી સ્વરૂપે સર્વે આદરણીય ગુરૂ ભગવંતોને ફરી મળવાનું હતું એટલે ૧૦ વાગે હોલમાં ભેગા થવાનું નક્કી થયું.

નિતીનભાઈ ની દોરવણી હેઠળ હોલની વ્યવસ્થાનું કાર્ય શરૂ થયું. સુંદર મજાના બેનર હોલની દિવાલો ઉપર લગાડવાના શરૂ થયા. ૮-૧૦ સેવાથી બહેનોની ત્રણ ટુકડી સર્વ સાધુ-સાધ્વી ભગવંતોને ફરી એક વખત યાદ દેવડાવા અને વિનંતી સહ શિબીરમાં પધારવા માટેનો આગ્રહ કરવા રવાના થઈ. સેવાથી ભાઈઓની ૧૫ જણની ટુકડી સર્વે આચાર્યોને વિનંતી સહ સામૈયામાં હાજર થવા આગ્રહ કરવા રવાના થઈ.

હવે રાહ જોવાઈ રહી હતી તા. ૨૪.૧૦.૦૯ ની.

સામૈયાની સવારે નવકારશી પહેલા સર્વે સેવાથીઓને ૫. પૂ. પંકજભાઈએ ખાસ ખાસ સૂચનો આપ્યા જેનો અમલ એ પાંચ દિવસની શિબીર દરમ્યાન કરવાનો હતો. નવકારશી કરી લીધા બાદ સેવાથી ભાઈઓ આચાર્યો ભગવંતોને લેવા નીકળ્યા અને અન્ય સેવાથીઓ "નમો જિણાણં" ના ટી શર્ટ અને એપ્રન પહેરી ઉમંગ ભેર સાબરમતી ધર્મશાળા તરફ ઉમટયા જ્યાંથી સામૈયાની ૯.૩૦ વાગે શરૂઆત થવાની હતી.

ધીમે ધીમે આમંત્રિત આચાર્યો અને મુનિ પ્રવરો સાબરમતી ધર્મશાળાના પ્રાગંણમાં એકઠા થવા લાગ્યા. ૯.૩૦ સુધીમાં જેટલા ભગવંતોની હાજરી હતી એમની નિશ્રામાં જય જય નાદ કરતા સામૈયાની મંગલા ચરણની શરૂઆત થઈ. ઉત્સાહ, આનંદ અને ઉમંગના જોર વચ્ચે સંઘ "સંભવ લખ્ધિ" પહોંચ્યો. હોલમાં સૌથી

આગળ સાધુ ભગવંતો, ત્યાર બાદ સાધ્વીજી ભગવંતો અને અંતમાં સેવાથીઓને બેસવાની વ્યવસ્થા કરવામાં આવી હતી.

"શ્રેષ્ઠ મંત્ર નવકાર સિદ્ધ મંત્ર નવકાર" સ્તવન પોતાના મધુર કંઠે ગાઈ શિબીરની શરૂઆત કરતા ૫. પૂ. પંકજભાઈએ સંપૂર્ણ આયોજનનું લક્ષ જાહેર કર્યું, એમાં સમસ્ત પાલિતાણામાં બીરાજમાન સાધુ-સાધ્વી ભગવંતોને જોડાવાનું આમંત્રણ આપ્યું.

સમારોહનું સંચાલન હાથમાં લેતા મુનિપ્રવર દેવરત્ન સાગર મહારાજે એક પછી એક આચાર્ય ભગવંતોને હિત શિક્ષાસ્વરૂપે બે શબ્દો કહેવાનું આમંત્રણ આપ્યું.

આચાર્ય કિર્તીસેનસૂરી એ પોતાના વક્તવ્યમાં કહ્યું કે પાંચ ઈન્દ્રિયોના વિષયો તેમજ ક્રોધ-માન-માયા-લોભ આ નવપદ સંસાર ભ્રમણનું નિમિત્ત બને છે જ્યારે નવકારના નવપદ સંસાર ભ્રમણને છોડાવવાનું નિમિત્ત બને છે.

આચાર્ય ધર્મધ્વજસૂરી એ એમના વક્તવ્યમાં કહ્યું કે ગળથુથીમાં સહજ રીતે "નવકાર મંત્ર" મળેલો છે માટે આ મંત્રની આપણે ઓછી કિંમત આંકીએ છીએ. સિદ્ધગીરી રાજમાં દાદાની છત્રછાયામાં પરમસુખ જીવન વિકાસ કેન્દ્ર દ્વારા નવકાર મંત્રનો જે પ્રસંગ ગોઠવવામાં આવ્યો છે એમાં વિશેષ રીતે સાધુ-સાધ્વી ભગવંતો જોડાય એવી અભ્યર્થના.

આચાર્ય જયરત્નવિજયજીએ પોતાના વક્તવ્યમાં કહ્યું કે આવી શિબીરો યોજાય એમાં કંઈક નવી વસ્તુ જાણવા મળે તો એ લાભદાય છે. મુંબઈથી જે ભાઈ-બહેનો પધાર્યા છે એમનો ઉદ્દેશ ફક્ત એટલો જ છે કે સૌ પોતાના આત્માનું કલ્યાણ સાથે આવા ભગીરથ કાર્યોમાં સર્વે સાધુ-સાધ્વી ભગવંતો ઉત્સાહથી જોડાય એવા આશીષ.

મુનિ પ્રવર લેખેન્દ્ર વિજયજી મહારાજે પોતાના વક્તવ્યમાં કહ્યું કે અહિ જેટલા સાધક-આરાધક નવકારની શિબીરમાં ઉપસ્થિત થયા છે એ જીવનમાં પ્રયાસ કરે ઈચ્છાઓથી રહિત થાય. નવકાર મંત્રનું અંતિમ પરિણામ છે. રાગ-દ્વેષ રહિત થવાનું. નવકાર મંત્રનું અંતિમ પરિણામ છે રાગ-દ્વેષ રહિત થઈ આત્મ શુદ્ધત્વ-બુદ્ધત્વ અને મુક્તત્વ ને પ્રાપ્ત કરી લે. જ્ઞાન દરેક વ્યક્તિ પાસે હોય છે. જ્ઞાનના ક્ષેત્રમાં કાંઈ નાના મોટાનો ભેદભાવ નથી. જ્ઞાની હંમેશા પૂજનીય-વંદનીય હોય છે. કારણ કે જ્ઞાન જીવનનો પરમ ગુણ છે.

મુનિપ્રવર જયપ્રભજી મહારાજે પોતાના વક્તવ્યમાં કહ્યું કે શિબીરનો વિષય યાહે કાંઈ પણ હોય પરંતુ એનું લક્ષ અને ધ્યેય સાધુ-સાધ્વીજી ભગવંતોને બનાવવામાં આવ્યું છે. ભલે આપણે વર્ષોના દિક્ષીત હોઈએ પરંતુ જ્યાંથી શીખવાનું મળે એવો એક પણ અવસર છોડવો નહિ. જીવનમાં નવકારના 'ન' થી નીંદ્રા નો ત્યાગ કરી એને છોડાવે એવા નવકારનો પ્રભાવ સૌના જીવનમાં ઉપલબ્ધ થાય એ શુભમંગલ કામના સાથે આશીર્વાદ.

મુની પ્રવર દેવરત્નસાગરજી મહારાજે એમના વક્તવ્યમાં કહ્યું કે સાધક ને સાધનાનો માર્ગ બતાવે, માર્ગે ચઢેલાને વિકાસના પંથે વધારે, અને વિકાસના પંથે વધેલાને અનુભૂતિના સ્તર ઉપર પહોંચાડે એવી આ નમસ્કાર મહામંત્ર યોગની સાધના શિબીર છે. આ એક પ્રયોગ છે એમાં તમારો યોગ છે. એનો જેટલો ઉપયોગ થશે એટલો અનુભવ અહિયા થઈ શકે છે. નમસ્કાર એ સાધના છે, યોગ છે, પ્રયોગ છે, પ્રણિધાન છે. રસાયણ છે. રંગ તરંગ છે, ભૂમિકા છે, સ્વર છે, ધ્વનિ છે, બિંદુ છે અને જ્યોતિ સ્વરૂપ છે.

પ્રથમ ઉદ્ઘાટન પ્રસંગે પાંચ આચાર્ય ભગવંતો, ત્રણ પંચાસજી, ત્રણ માન્યવર મુનિપ્રવર તેમજ ૩૦૦ સાધુ-સાધ્વી ભગવંતોએ શિબીરમાં હાજરી આપી હતી. પ્રથમ અવસર સેવાર્થીઓ માટે પ્રેરણાદાયક સાબિત થયો, એમણે આદરેલો પ્રયાસ અને પ્રયત્ન ફળીભૂત થયો.

તા. ૨૫.૧૦.૦૯ ના સવારથી શરીર મૈત્રી ઉપરનો એક અદ્ભૂત પ્રયોગ શરૂ થવા જઈ રહ્યો હતો અને ત્યાર બાદ મંત્ર પ્રક્રિયાની શિબીરની શરૂઆત થઈ તે શિબિર ૨૯-૧૦-૨૦૦૯ ના પૂર્ણાહુતિ થાય.

પ્રેસ કોન્ફરન્સ

પાલીતાણામાં આવી જાતનું યોગ સાધનાની શિબીર સાધુ-સાધ્વીઓ માટે કરવામાં આવી હતી. જે ઓલરેડી સાધનામાં છે. આજે હિન્દુસ્તાન કહોકે આખા વિશ્વમાં કહો મૂળભૂત શિક્ષણ પદ્ધતિમાં જોવામાં આવ્યું છે કે માણસને કળાઓ શીખવાડવામાં આવી છે પોથીથી. માણસ ભણીને એન્જીન્યર બની જાય, ડોક્ટર બની જાય, કેમીસ્ટ બની જાય છે પણ, Practically કંઈ ખબર હોતી નથી. અત્યારના કાળમાં આપણી શિક્ષણ પદ્ધતિ આવી છે. જીવન વિજ્ઞાનાત્મક છે તે વિજ્ઞાનથી ચાલે છે. આજ ભૂલાઈ ગયું છે.

Science અને Maths પર બધી વસ્તુ ગોઠવાયેલી છે. આપણે કેટલું જાણીએ છીએ, નથી જાણતા એ આપણો Problem છે. પણ સૃષ્ટિ perfect છે, વ્યવસ્થિત છે અને એની અંદર આપણે એના અંશ છીએ, સૃષ્ટિના આપણે એક પ્રાણી છીએ. મનુષ્ય જે પોતે આ સૃષ્ટિનો પોતે અંશ છે. એમ સમજીને એને એવું શિક્ષણ આપવામાં આવે તો અત્યારના જે વિશ્વની અંદર problem છે કે એ એક તો પોતે વિશ્વનું એક પ્રાણી છે એ પ્રાણી પાસે option નથી. કાંતો એના વિજ્ઞાનમાં રહે અને નહીં રહે તો તેનું ફળ એને ભોગવવું જ પડશે.

આ એક દિવ્ય વિજ્ઞાન છે. આ દિવ્ય વિજ્ઞાન આપણા પૂર્વજોમાં ભારતીય સંસ્કૃતિની અંદર જ્યારે મહાવીર, બુદ્ધ અને બીજા સંત શંકરાચાર્યજી અને છેલ્લા આચાર્ય વલ્લભાચાર્યજી એવા મહાન આચાર્યો થઈ ગયા. ત્યારે આ બધી પદ્ધતિ જાગૃત હતી. આજથી ૨,૦૦૦ વર્ષ પહેલા આ બધું ભારતીય પરંપરાની અંદર એની ગરિમા હતી. ભારતીય ભૂમીની આ ખાસિયત હતી કે માણસને માણસનું જીવન જીવવાનું વિજ્ઞાન સમજાવે પછી એને શીખવાડવું નથી પડતું કે તું આમ નહીં કર, તે નહીં કર, ખોટું ન બોલ અને ચોરી છૂપે બધા જ કરતા હોય છે. આવી જાતની મનોવૃત્તિ, માનસિકતા જે ઉભી થઈ છે તેનું મુખ્ય કારણ આ સૃષ્ટિનો દિવ્ય વિજ્ઞાનનો અભાવ છે અને આ અભાવને કારણે આજની શિક્ષણ પદ્ધતિમાં પણ આ અભાવ છે. તેના લીધે આપણો સાધુ વર્ગ પણ ત્રાસીત છે. એમની પાસે સૌથી વધારે અવકાશ છે. આપણે આપણા જીવનમાં ગૃહસ્થ હોવાથી ક્યાંક ને ક્યાંક ગુંચવાયેલા છીએ પણ એમની પાસે અવકાશ છે. સમાજ એને પૂરવઠો આપે છે. એમની પાસે સમયનો અવકાશ છે એટલે સમયનો અવકાશ એને ખાઈ જાય છે. કારણકે એની પાસે આ દિવ્ય વિજ્ઞાન નથી. એક આધ્યાત્મ સમાજ છે. આધ્યાત્મ સમાજનો નેતૃત્વ જગતને દિવ્ય જ્ઞાન પીરસવું છે પણ શિક્ષણ પદ્ધતિમાં મૂળભૂત દિવ્યતા છે જ નહીં ? દિવ્યતા એટલે શું ?

દિવ્યતા એટલે જે પ્રકૃતિના નિયમો છે, સિદ્ધાંતો છે તે પ્રકારે જીવનનો ઢળાવ કરવો તે દિવ્યતા છે. આ દિવ્યતા જો ગેરહાજર હોય અને એને લીધે મનુષ્ય એક સામાજિક પ્રાણી છે અને આ પ્રાણી હોવાથી આ દિવ્યતા નહીં આવે તો આ સમાજનું સમજણનું પતન થશે અને એવું જ થઈ રહ્યું છે. ભારતીય સંસ્કૃતિની આ ગરિમા હતી અને આજે આપણે પાગલની જેમ વાંદરાની જેમ પરિચમની copy કરીએ છીએ. એનું આકર્ષણ શા માટે થાય છે કે આપણી પાસે એની સાથે આપવાનું alternative નથી. આ અદ્ભૂત વિજ્ઞાન આપનાર કોઈ નથી. આ રીતે પીરસનાર કોઈ નથી.

પરમ સુખ જીવન વિકાસ કેન્દ્રએ છેલ્લા સાત વર્ષથી આ એક અભિયાન શરૂ કર્યું છે. એ અભિયાનની અંદર મંત્રયોગ છે. જેમ રામદેવ બાબાએ પ્રાણાયમ બતાવ્યું છે. પ્રાણાયમ એ TEM device છે. એ વારંવાર કરવું પડે છે. પણ મંત્ર યોગમાં એકવાર આવ્યા પછી સરળ બની જાય છે. ઉપનીષદની અંદર જે ગોઠવણ બતાવી છે, વેદાંતની અંદર જે ગોઠવણ છે. સાંખ્ય યોગની અંદર, પતંજલી યોગ સૂત્રની અંદર ગોઠવણ બતાવી છે. પણ એ રીતે હજી પણ પ્રસ્તુતીકરણ થયું નથી. પૂર્ણ રૂપે અને પૂર્ણ રીતે વિજ્ઞાન જે જગતને પીરસવામાં આવે એ અમારો ઉદ્દેશ્ય છે.

આપણે જે ભૂમી ઉપર રહીએ છીએ એ ભૂમીને ઓળખવી અને તેને પ્રેમ કરવો ? પ્રેમ કેવો કરવો કે આપણે મારી ભૂમી અને આ તારી ભૂમી એમ નહીં. આપણે આ ભૂમીના અંશ છીએ એજ વિસરાઈ ગયું છે. આપણે પ્રવાસી છીએ એજ વિસરાઈ ગયું છે. હું આ સૃષ્ટિનો અંશ અને હું પ્રવાસી છું. પ્રવાસી શા માટે કીધું ? કે આ સ્ટેશન છે. અહીંયાથી તું ક્યાં જઈશ ? જવાનું છે તે પાકું છે. જવાનું છે કે નહીં એ તર્કનો વિષય છે. પણ જવાનો છે તે વાત પાકી છે. અત્યારે તો તું પ્રવાસી છે 0 થી કરીને ૬૦-૭૦ વર્ષ સુધી તું પ્રવાસી છે. સમય તો પ્રવાસી છે. ક્ષણે ક્ષણે બધું જ બદલાઈ રહ્યું છે. તેનું જુનું પકડીને શા માટે ચાલે છે. આ સૃષ્ટિનો નિયમ છે કે હર ક્ષણે બધું બદલાઈ જાય છે પણ એ પકડમાં આવતું નથી. સમજમાં આવતું નથી. શા માટે નથી આવતું ? કારણ કે શિક્ષણ માં એવા ગુણ સંસ્કાર પેદા કરવામાં આવ્યા જ નથી. જો આવા ગુણ સંસ્કાર પેદા કરવામાં આવે તો ? કામ થઈ જાય.

આજે પરમ સુખ જીવન વિકાસ કેન્દ્ર દ્વારા અમે જે પ્રવૃત્તિ શરૂ કરી છે એમા અમારી સાથે ૭,૦૦૦ લોકો મુંબઈમાં સાત વર્ષથી સાથે છે મુંબઈમાં અમારા ચાર સેન્ટરો છે. અમારી સાથે સેવક તરીકે ૧૫૦ સેવકો છે, જે આ આખા અભિયાનને આગળ વધારવા માટે છે. આ સાધુ-સાધ્વીની શિબીર એ અમારો second project છે. પહેલો Project અમે છેલ્લા ત્રણ વર્ષથી કરીએ છીએ. જેનોની અંદર એક 'પર્યુષણ પર્વ' એ મહાપર્વ ગણાય છે. અને આ પર્વની અંદર તિર્થંકર જે જેનો કહે છે. તિર્થંકરને આજની મોડર્ન ભાષામાં હું એને complete scientist કહું છું. સૃષ્ટિના જે સિદ્ધાંતો છે નિયમો છે એનો અનુભવ કરનાર, જાણકાર, પંડિત નહીં. જાણકાર, પંડિત અને જ્ઞાની આ ત્રણની અંદર ભેદ છે. આખા સૃષ્ટિનો જે જ્ઞાની છે એણે આ દિવ્યતાનો માર્ગ બતાવ્યો છે. એણે મંત્ર આપ્યો છે. એટલે મંત્રનું center point પકડી જીવન જીવવાનું છે અને આ મંત્ર છે એ જેનોનો નથી. અજ્ઞાન, અજ્ઞાનની જે livinging આ બ્રાહ્મણનો છે. આ માન્યતા છે અને આ માન્યતા માંથી નીકળી અને શ્રદ્ધામાં સ્થાપિત કરવું એ આપણો ઉદ્દેશ્ય છે. અમારા પર્યુષણ પર્વમાં બ્રાહ્મણો,

વૈષ્ણવો આવે છે એમને બધાને એમ થાય છે કે અમારા વેદમાં પણ આજ કીધું છે. અમારા શ્રીમદ ભાગવતમાં પણ આજ કહ્યું છે. ભગવદ્ ગીતામાં પણ આજ છે. તો ફરક ક્યાં છે ? ફરક હોઈ જ ન શકે. મૂળભૂત પ્રકૃતિ જો એક છે તો વિજ્ઞાન પણ એક જ છે. આપણે અલગ દ્રષ્ટિથી જોઈએ છે અને અલગ બનાવી છે આપણે Formula બનાવી તો પ્રકૃતિ કે સૃષ્ટિ થોડી બદલાઈ જાય છે. એટલે આ રીતે સર્વાંગી સ્વરૂપ જો નાના બાળકથી શરૂ કરવામાં આવે તો એ હેતુથી નાના બાળકોની શિબીર શરૂ કરી છે. બાળક જ્યારે મા ના ઉદરમાં હોય ત્યારે મંત્રયોગની પ્રક્રિયા શરૂ કરી છે. અને જ્યારે બાળક બહાર આવે છે ત્યારે બધાને એમ લાગે છે કે આવું અદ્ભૂત સ્વરૂપ કેવું છે આવા ચાર cases અમારી પાસે છે. અને આ prove કરે છે કે આપણે જે મૂળભૂત રીતે જઈ રહ્યા છીએ તે બિન સાંપ્રદાયિક, કોઈપણ પંથ નહીં, ગરુડ નહીં, કોઈ પણ ગરુડ નહીં, આપણે સૌ જીવ છીએ એનાથી એક step આગળ, એના માટે આ મહામંત્ર છે. મહામંત્રને માણસ જ સમજી શકે છે અને મહામંત્ર નો ઉદ્દેશ્ય કે આપણું જીવન આનંદમય બનાવવું એજ પરમ સુખ જીવન વિકાસ કેન્દ્રનું લક્ષ્ય છે.

માણસ આ સૃષ્ટિમાં આવે છે શા માટે ?

આનંદ મેળવવા, પણ આનંદ શું એજ ખબર નથી. આનંદને છોડી અને સુખ અને દુઃખના ચક્રવર્તીમાં પડી જાય છે. પુણ્ય અને પાપના, શુભ અને અશુભના ચક્રવર્તીમાં પડી જાય છે. બધા ધર્મો આની aound surrounding હોય છે. એટલે આ જે ધર્મની પરંપરા છે એની અંદર છે એ પણ આના Base ઉપર છે. જૈનોના ચોવીસ તિર્થંકર છે. તે complete scientist ની વાણી છે ને એને કોઈ ભેદભાવ છે જ નહીં. જીવ સાથે ભેદભાવ નથી તો મનુષ્ય માટે ક્યાંથી હોય અને એમણે આપેલો મંત્ર કોઈ એક સંપ્રદાય પંથ કે ધર્મ કે ગ્રંથ માટે નથી.

એક inside center point લઈ મંત્રયોગમાં અંદરથી બહારથી વ્યવસ્થા out approach એટલે કે અંદરથી જો મનુષ્ય શુદ્ધતા કરવી પડતી નથી automatic પ્રગટ થાય છે. આ આખી યોગ પદ્ધતિ, યોગ સાધના એ આપણી ગરિમા છે તે સંસ્કૃતિ છે શુદ્ધ હોય તો બહારની અને આ સંસ્કૃતિ વિશ્વ સ્તરે લઈ જવાનો અમારો ધ્યેય છે.

બેથી ત્રણ વર્ષમાં હાઈ ટેકનોલોજી, હાઈટેક, વેબકાસ્ટીંગ, વીડીયો કોન્ફરન્સ થી આવી શિબીરો ભારતના ગામે ગામ અને વિશ્વના ગામે ગામ કરવાનો અમારું નિયોજન છે. આજના સમાજની અંદર જે ઉથલ-પાથલ છે જે ઘરોમાં ઉથલપાથલ છે. ઘર સમરાંગણ બની ગયું છે. એનું મૂળ કારણ છે તેને અંદરથી જો પરિવર્તન કરશું તો બહારનું કામ કરવું બહુ જ સરળ બની જશે. પોલીસ કાયદો આ બધું બહારનું શા માટે વાપરવું પડે છે ? ઘરની અંદર વડીલનો પાવર, Vito power રોજ શા માટે વાપરવો પડે છે ? discipline નૈસર્ગીક છે પણ આપણે discipline કરવું પડે છે શા માટે ? કારણ કે બાળક જ્યારે આગળ વધે છે. યુવા બને છે, યુવાનીનો જે થરવરાટ છે તેને channelise કરવા કોઈ નથી અને જે channelise કરે છે તે પોતાના ઉપયોગ માટે અને તેની જગ્યાએ આ દિવ્યતા જો તેની અંદર સમાઈ જાય તો આ મંત્ર એવી device છે કે એ Permanent device છે. અંદર જેમ Heart માટે Pace maker છે તેમ મંત્રએ અંદરનું Maker છે. તે આપણા આખા

જીવનને pacing કરશે. અનુશાસનમાં લાવશે. સૃષ્ટિનું આમાં અનુશાસન આવશે, એટલે આમાં મંત્રયોગ છે. મંત્રનો પાવર છે. અને તેને center માં રાખી અને આ રીતે જો મંત્રનો પાવર વિકસીત થાય તો વિકાસ થાય તો પોલીસની જરૂર નથી, ડોક્ટરની જરૂર નથી. આ બધાની જરૂર બહુ જ extrem case માં વાપરવો પડે, બાકી સાધારણ માણસને આની કાંઈ જરૂર છે જ નહીં. આપણા પૂર્વજોને ડોક્ટર શું ને વૈદ્ય શું ? કોઈક કેસ એવો આવે તો વૈદ્યનું કામ થતું એવું આપણું પૂર્વજ હતું.

અર્વાચિન પદ્ધતિ પ્રગટ કરવા જઈ રહ્યા છીએ એ આ પરમ સુખ જીવન વિકાસ કેન્દ્રનો ધ્યેય છે. મુંબઈમાં ચાર સેન્ટરો સ્થાપીત છે. અને આ વિશ્વ સ્તરે આને અમે લઈ જઈશું એ અમારો ભાવ છે.

સિધ્ધાંચલની અવિસ્મરણીય આદિનાથ દાદાને ભેટવાની પર્વત યાત્રા

પરમ પુરુષનો પંથ મળ્યો છે.

મનગમતો ભગવંત મળ્યો છે.

સિધ્ધાંચલની યાત્રા કરવા ચાલો આપણે જઈએ.

આમ તો આપણા જીવનમાં ઘણીયે વખત જાત્રાનો લ્હાવો લીધો હશે. પરંતુ આ સિધ્ધાંચલની જાત્રા જીવનમાં કાયમી યાદગાર સંભારણું બની હતી. અત્યાર સુધીની દરેક જાત્રા ફક્ત ક્રિયાત્મક જ હતી. તેમાં ભાવનું જોડાણ ન હતું. તેથી ક્યારેય સહજ આનંદનો અનુભવ થયો ન હતો.

સિધ્ધાંચલની ૯ દિવસીય શિબીરના પ્રથમ દિવસથી સતસંગ, ભક્તિ, ભાવના, સમર્કિતનમાં રોજ દાદાને બાળ બની રીઝવી રહ્યા હતા. દાદા સાથે ભાવનું જોડાણ કરી રહ્યા હતા. દરેક સતસંગીઓ પોતાના અંદરના દોષ ઉપર વિજય મેળવી રહ્યા હતા. દરેકની અંદર ૨% ગુણો હતા. તે જોઈ, ગુણ પ્રમોદ કરી રહ્યા હતા. આ રીતે પોતાની લાયકાત કેળવી રહ્યા હતા. દાદાનું જેવું અસ્તિત્વ છે તેવું જ આપણું અસ્તિત્વ છે, પણ અત્યારે અવરાયેલું છે. આપણી દરેક સંઘર્ષની યાત્રા ખતમ થઈ, નિર્દોષ ભગવાન બનવાની યાત્રા શરૂ થાય તેવું આંતરિક બળ, વિર્ય ઉભું થાય, વિતરાગ દશા ઉભી થાય તેવી કૃપા દાદા પાસે માંગી રહ્યા હતા.

યાત્રાના આગલા દિવસે પ. પૂ. સાહેબે જાત્રાનું મહત્વ અને કઈ રીતે કરવું તેની સમજણ વિસ્તાર પૂર્વક આપી હતી. વચનમૌન અને વિચારમૌનમાં રહી પોતાના અંતરના દરવાજા ખોલવા અને દાદાના દર્શન, તેમની સાથે તાર કઈ રીતે મેળવવો તે ઉંડાણપૂર્વક સમજાવ્યું હતું. “મૌન” એજ પ્રભુકૃપા છે. વિચારમૌનથી જ માન્યતા અને દોષ ખતમ થઈ જાય છે. આ જાત્રા આગલા દિવસથી જ શરૂ થઈ ગઈ હતી. આપણા જીવનમાં ભૂતકાળમાં જઈ ચિંતન કરી વસ્તુ, વ્યક્તિ, પરિસ્થિતિના ચિત્ત પર જે ગમા અને અણગમાના અભિપ્રાયોને બાંધી રાખવાના જે સંસ્કારો પડ્યા હતા, તેમાંથી દરેકને યાદ કરી મુક્ત કરતા ગયા અને પ્રભુને આજીજી કરી કે ફરી એવા દોષ ન થાય તેવી જાગૃતિ અને બળ આપજે. જેમ જેમ મુક્ત કરતા ગયા તેમ તેમ હળવા ફૂલ જેવા બનતા ગયા અને તે જીવોને “અભય” ના SMS મોકલતા રહ્યા.

સવારના પાંચ વાગે સંભવ લબ્ધિધામથી શરૂ થયો આ પગપાળા પ્રવાસ નાના-મોટા સૌ દાદાને ભેટવા, તેમના દર્શન કરવા

થનગની રહ્યા હતા. દરેકના ચહેરા પર ઉલ્લાસ, ઉમંગ, ઉત્સાહ ફેલાઈ રહ્યો હતો. “નમો જિણાણ, જીઅભયાણ” તથા અરિહંતની ધુન ગાતા ગાતા ભાવફેરી કરતા એકબીજાના સંગાથે, પણ સ્વતંત્ર એ રીતે તળેટીએ આવી પહોંચ્યા હતા. આખાં સિધ્ધાચલને ગજાવી મુક્યો હતો. જે સત્સંગીઓને ડોલી કરીને ચડવું હતું, તેમને તે પ્રમાણે સુવિધા કરી આપવામાં આવી. ઘણાએ લાકડીનો સહારો લીધો અને એ રીતે સંઘજાત્રા શરૂ થઈ. અહીંયા વાતાવરણ ખુશાનુમા હતું. દાદાના પ્રેમની ભીનાશ, મીઠાશ હવા સાથે આખા ડુંગર ઉપર લહેરાતી હતી. તેમાં સૌ તરબોળ થઈને ડોલી રહ્યા હતા. તળેટીના દર્શન કરી દાદાની ચરણરજ મસ્તક પર ચઢાવી ઉપર ચડવાની શરૂઆત થઈ.

થોડા પગથિયા ચડી ઉપર “સમોવશરણ” ના દર્શન કર્યા. જ્યાંથી પ્રભુ સાક્ષાત હાજર રહી “દેશના” આપી રહ્યા હોય તેવું દ્રશ્ય હતું. ભગવાન બીરાજમાન હોય ત્યારે સમોવશરણમાં ચતુર્વીસંઘ (સાધુ-સાધ્વી, શ્રાવક-શ્રાવિકા), દેવ-દેવી, પશુ-પંખી દરેક જીવ ભગવાનની દેશના સાંભળવા આવે છે. ભગવાનની પર્ષદામાં દરેક જીવ આવી અને શાંતી અને શાતાને પામે છે. ભગવાનની દેશનામાં જંગલી જનાવરો વાઘ, સિંહ તથા ગાય, ભેંસ, બકરી પણ આવે છે પણ એકબીજાને નુકસાન પહોંચાડતા નથી.

ભગવાન એક દિશામાં બેઠા હોય પણ દેવદેવીની કૃપાથી બાકીની ત્રણેય દિશામાં વિસ્તારી દે છે માટે જે જીવ જ્યાં બેઠા હોય તેને એમ જ લાગે કે ભગવાન મારી સામે જ જોઈને દેશના આપી રહ્યા છે. તે જીવો કૃતકૃતજ્ઞા અનુભવી રહ્યા હતા. ભગવાન વૈખરી વાણી માં દેશના આપે છે, અને જેને જે સમજવું છે, જે સવાલોના જવાબો Solution જોઈએ છે, તેને તે ભાષામાં મળતા રહે, આ તિર્થંકર પ્રભુનો અતિશય છે. સમોવશરણ ત્રણ ગઢમાં વહેંચાયેલું છે. પહેલા ગઢે દેવ-દેવીઓના વિમાન, ગાડી, ઘોડા વગેરે. બીજા ગઢમાં પશુ-પંખી, સાધુજી-સાધ્વીજી, શ્રાવક-શ્રાવિકા, દેવ-દેવી દરેક આવીને પોતાનું સ્થાન ગ્રહણ કરે છે. કોઈને પણ બેસવા કહેવું પડતું નથી. આ પ્રભુની હાજરીનો પ્રતાપ છે. સમોવશરણની રચના જોઈ દર્શન કરી હૃદય પુલકીત બની ગયું. જાણે ચોથા આરામાં આવી ગયા હતા.

ઉંચા ઉંચા રે દાદા તારા ડુંગરા રે લોલ

ડુંગર ઉપર નાચે જીના મોર, દર્શન દેવા આવજો રે લોલ.

હવે શરૂ થાય છે પગથીયાની પદયાત્રા ....

સાથ અને સંગાથનો અર્થ જે રીતે સાહેબે સમજાવ્યો હતો, તે રીતે સૌ સાથે તાલ અને લયમાં ચડી રહ્યા હતા. આપણે જેમની સાથે છીએ ત્યારે કોઈની સ્પિડ ઓછી હોય, કોઈની સ્પિડ વધારે હોય તો વધારે સ્પિડ વાળાએ સ્લો સાથે રહેવાની care કરી, સાથે રહેવું. અઘવચમાં કોઈને છોડવા નહીં. જ્યાં સુધી શરીર છે ત્યાં સુધી સાથ, સંગાથ અને સંયોગ રહેવાનો જ છે. આપણે આપણા જીવનમાં સંયોગને વિસરી ઝટ ચડી જવાની ચિંતા કરીએ છીએ. આગળ નીકળી જવાની ચિંતા કરીએ છીએ. જીવનના દરેક ક્ષેત્રમાં ભાગુ, ભાગુ, સ્પર્ધાનો ભાવ, પહેલા થવાનો ભાવ હોય છે. તે જબરજસ્ત દોષ છે. દરેક પડાવ ઉપર પહોંચવું મહત્વનું છે. પણ “તમે છો અમારા અમે છીએ તમારાને” સાર્થક કરવાનું છે, અને જીવનની દરેક ઘટનામાં આને વણવું જરૂરી છે. દરેક પગથીયે નમો જિણાણ, ‘મારે

નથી થવું હેરાન’ ને યાદ રાખવું પડશે. દરેક પગથીયે શ્રમ આવશે અને તેનાથી બહારના તથા અંદરના શત્રુઓ ઉભા થશે અને દુર્ભાવ પ્રગટ થશે. દરેક પગથીયે દોષ ઉભા ન થાય માટે ત્રીપદી ને આપણા જીવનમાં વણવું પડશે.

એક-એક ડગલું ભરતા ગયા અને દોષોને ઉતારતા ગયા. સાથે જે સમૂહ જાપ ચાલતો હતો તેનાથી backing support મળતો રહ્યો. એકબીજાની તકેદારી રાખી નાના-મોટા સૌ ડોલતા-ડોલતા ચડી રહ્યા હતા. ૨૫% પ્રયાણ ક્યારે પુરુ થઈ ગયું તે ખબર જ ન પડી. જ્યાં વધતા રહ્યા દોષોને સમર્પિત કરી હળવાશની પળો માણી રહ્યા હતા. નિસર્ગ સાથે આરોહણ કરતા conversation માણી રહ્યા હતા. પ્રકૃતિ મન ભરીને લુટાવી રહી હતી અને તેનો આનંદ ઉભરણ રહ્યો હતો. ઉપર ચડતા આજુબાજુના દર્શન લઈ રહ્યા હતા. ઝાડ જબરજસ્ત હવાનો આનંદ લઈ રહ્યું હતું. આપણા જીવનની સારી-નરસી ઘટનાઓમાં તેને વાવાઝોડું ન સમજતા તેનો આનંદ માણવો જોઈએ. તે પ્રકૃતિ આપણને શીખવાડી રહી હતી. ઝાડની ઠંડક હેઠળ પશુ-પંખીઓ આનંદ માણી રહ્યા હતા. પોતાનો આનંદ વ્યક્ત કરી રહ્યા હતા. પ્રકૃતિને માણતા ૫૦% પ્રયાણ પુરુ થયું. દરેકને અભય ના ભાવો મોકલતા રહ્યા. આપણું જીવન નિષ્કંટક, નિંદોષ રૂપે, મૌનપણે, સ્વીકારભાવ પણ વીતે તે દ્રઢ સંકલ્પ કરી આગળની યાત્રા શરૂ કરી. આપણને ચડતા ચડતા પરિશ્રમની વધારે ચિંતા હોય છે. દરેક પડાવે પોતાનું નિરીક્ષણ કરતા અને તેમાંથી મુક્ત થવાનું છે. આજ વસ્તુને આપણા જીવનમાં ઉતારવાનું છે. નમો જિણાણનો સહારો અને પ્રભુનો આશરો ગ્રહણ કરતા ૭૫% પ્રયાણ પુરુ થયું. હવે પોતાની જાતને સોંપી દેતા ઉપર ચડતા રહ્યા. પોતાની જાતને, અસ્તિત્વને પૂર્ણપણે પ્રભુના ચરણોમાં ઝુકાવી આગળ વધતા રહ્યા.

દાદાજી તમારા દર્શન આપો

દર્શન આપો, સૌના દુખડા કાપો

દર્શન કરવા, અમે સો આવ્યા

દર્શન કરવા, અમે સો આવ્યા

અને આખરે એ સોહામણી ઘડી આવી ગઈ દાદા સાથે મિલન કરવાની. દરેક જણ નાહી-ધોઈ, સજ્જ થઈ દાદાના દરબારમાં આવી પહોંચ્યા. દાદાના દર્શન, તેમનું મલકવું મુખડું જોઈ હૃદય નાચવા લાગ્યું. દાદાની આંખોમાં આંખો મેળવી તેમના ગુણોને ગ્રહણ કર્યા. જે વ્યક્તિ જેવા ભાવ લઈને આવતા તેમને તેવા જ દર્શન થતા હતા. ત્રીકરણ યોગે એટલે મન, વચન, કાયાથી દરેકે પૂજાનો અનેરો લ્હાવો લીધો. કોઈ ભાવથી પુષ્પ પૂજા કરી રહ્યા હતા, તો કોઈ પ્રેમ દિપક પ્રગટાવી રહ્યા હતા. કોઈ આંગી રચાવી રહ્યા હતા, તો કોઈ જળ-પૂજા કરી રહ્યા હતા, કોઈ નૃત્ય કરી રહ્યા હતા. દરેક જણ બાળક બની પોતાનો તાર દાદા સાથે મેળવી રહ્યા હતા.

દાદાના દરબારની બાજુમાં જ સિમંધર સ્વામીનું દેરાસર હતું. સવારના મંગલમૈત્રી કરતા રોજ સિમંધર સ્વામીને યાદ કરતા હતા તે જાણે સામેથી બોલાવી રહ્યા હતા. દર્શન આપવા તત્પર બેઠા હતા. જાણે મહાવિદેહ ક્ષેત્રની મુલાકાત લઈ આવ્યા હોઈએ તેવો અનુભવ થયો. ત્યાં સૌ સતસંગીઓ સાથે મળીને ચૈત્ય વંદન કર્યું.

સૌ દાદાના દર્શન કરી, પૂજા કરી, અનહદ આનંદ અને દિલમાં સંતોષ ભરી પોત-પોતાની રીતે નીચે ઉતરતા ગયા. મંત્રનો પાવર, સાથ-સંગાથની અસર એટલી અદ્ભૂત હતી કે કોઈને થાક ન લાગ્યો અને પગમાં ગોટલા પણ ચડયા નહીં. નાના-મોટા સૌએ

મનભરીને આ જાત્રાને માણી. હવે ફરી સંગાથ સાથે જ જાત્રા કરીશું તેવો નિર્ધાર કરી સૌ પોત-પોતાની સ્પિડમાં ઉતરવા લાગ્યા. પરમસુખ જીવન વિકાસ કેન્દ્ર દ્વારા ફરી ફરી આવી જાત્રાઓ થતી રહે અને સર્વે સત્સંગીઓને તેનો લાભ મળતો રહે તથા પરમસુખ, પરમ આનંદની અવસ્થા થતી રહે તેજ પ્રભુને પ્રાર્થના.

હૈં યે પાવન ભૂમી, યહાં બાર બાર આના
આદિનાથ કે ચરણોં મે, આકર કે મુક ઝાના.

- નમો જિણાણં

PARTY DAY

તા. ૧૧/૧૦/૦૮ રવિવારના દિવસે Central અને Western Zone નું નવમું સેશન પાર્લા ખાતે આયોજિત કરવામાં આવ્યું હતું. આનંદ, ઉમંગ, ઉલ્લાસનો આ સત્ર સવારના ૭ વાગે રાખવામાં આવ્યું હતું.

ચાર સેન્ટરો મુલુંડ, માટુંગા, પાર્લા, કાંદિવલી ના સર્વે શિબિરાર્થી ભાઈ બહેનોએ એક ફળ, એક ફૂલ, એક મીઠાઈ સાથે કુટુંબ મિત્રમંડળ સહિત આવવાનું નિમંત્રણ આપવામાં આવ્યું.

સવારના ૭ વાગે જુદું બીચ ખાતે હોટેલ પામબીચની પાસે ભેગા મળવાના સૂચન અનુસાર સ્વાધ્યાયી ભાઈ બહેનો ધીમે ધીમે આવવા લાગ્યા. ભેગા થયેલા સ્વાધ્યાયીઓ દરિયા કિનારે પામગ્રોવ હોટલની દિવાલ અડીને ગોળાકારમાં ગોઠવાઈ ગયા. નિસર્ગના સાનિધ્યમાં દરિયાની ગોલ્ડન રેતીમાં એકમય થઈ શરીર મૈત્રી તેમજ શુદ્ધાત્મ નમસ્કારની ઉત્કૃષ્ટ પ્રક્રિયા કરી. શુદ્ધાત્મ યોગ નમસ્કાર પૂર્ણ થયા બાદ સાથે લાવેલ ફૂલ એકબીજાને ભાવપૂર્વક આપ લે કરતા “નમો જિણાણં” કહેતા દરેકની અંદરના ભગવાન સ્વરૂપના દર્શન કર્યા, ત્યાર બાદ કુદરતના ખોળે હર્ષ ઉલ્લાસ સહિત રમત રમ્યા જેમાં સૌ બાળકની જેમ રમ્યા અને બચપણની મધુર યાદોને તાજી કરી. નૈસર્ગિક આનંદને માણ્યા બાદ પોતાની રીતે સર્વ સ્વાધ્યાયીઓ પાર્લા સેન્ટર ખાતે ૧૦ વાગે પહોંચ્યા.

પાર્લા સેન્ટર ખાતે fresh fruit juice અને ગરમ ગરમ સવારનો નાસ્તો તૈયાર હતો જે સર્વ સ્વાધ્યાયીઓએ પ્રસાદી રૂપે ગ્રહણ કર્યો.

૧૧ વાગે ચોથા માળના હોલમાં સર્વે ૧૭૭ સ્વાધ્યાયી ભેગા થયા. પ. પૂ. પંકજભાઈએ ભાવ સહિત અરિહંત પ્રભુ ધુનની રમઝટ બોલાવડાવી. નવકાર મંત્ર Part - 1 ના સફર દરમ્યાન પ્રાપ્ત ત્રીપદી સહિતનો મૂળમંત્ર “મારે નથી થવું હેરાન” નો જીવનમાં અમલ અને ત્યાર બાદ જે અનુભવ રસ મેળવ્યો એનું શિબિરાર્થી તરફથી એક પછી એક વિવરણ થયું, જેથી આવનારા અન્ય જીવાત્માઓને મંત્રમાર્ગ જીવનમાં સહજ રીતે કેમ ઉતારી શકાય તેની પ્રેરણા મળે.

સંગીતની મસ્તી સાથે ઐં નમો નારાયણ ની મીઠી મધુર ધૂન ઉપર સર્વે સ્વાધ્યાયીઓને નૃત્ય કરવાનું આહવાન મળ્યું. ઉત્કૃષ્ટ ભક્તિ રસનો અનુભવ કરતા આંખો બંધ કરી, મન મૂકીને નૃત્ય કર્યું. આ પ્રસંગમાં આવેલાઓને જીવન ઉત્સવનો જે રંગ માણ્યો તે જીવનની એક અવિસ્મરણીય અનુભૂતિ હતી.

બપોરના બે વાગે સાથે લાવેલ મીઠાઈથી મીઠુ મોઢુ કરાવતા ગરમ પ્રસાદનો સ્વાદ માણી Part - 1 ની પૂર્ણહુતિની જાહેરાત થઈ.

● જાહેર શિબિર : તા. ૨૬ ડિસેમ્બર ૨૦૦૯, સાંજે ૮.૦૦ થી ૧૧.૦૦ દરમ્યાન શ્રી અચલગચ્છ જૈન સંઘ ઉપાશ્રય, સાંતાક્રુઝ (પશ્ચિમ) ખાતે જાહેર શિબિરનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. જ્યાં આશરે ૧૦૦ લોકોએ એનો લાભ લીધો. તા. ૪, ૫ જાન્યુઆરી ૨૦૧૦ (બે દિવસ), સાંજે ૭.૩૦ થી ૧૦.૦૦ દરમ્યાન સર્વોદય હોસ્પિટલ સંકુલ, ઘાટકોપર (પશ્ચિમ) ખાતે જાહેર શિબિરનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. અહીં પણ આશરે ૧૦૦ લોકોએ આ શિબિરમા લાભ લીધો.

● New Year Party : તા. ૩ જાન્યુઆરી ૨૦૧૦ (રવિવાર) ની સાંજે નવા વર્ષના આગમનને ઉલ્લાસ અને ઉમંગથી ઉજવતા પાર્લા (પશ્ચિમ) સેન્ટર ખાતે New Year Party નું આયોજન રાખવામાં આવ્યું હતું. બધા સત્સંગીઓ (આશરે ૧૦૦-૧૫૦) પોતાના પરિવારને, મિત્રોને સાથે લાવી આ આનંદ ઉત્સવ ને Party માણી સાંજે ૫.૦૦ થી ૭.૦૦ ગૌતમ પ્રસાદી અને રાત્રે ૭.૦૦ થી ૧૧.૦૦ સુધી સંગીતમય ભક્તિ નૃત્યનું રસપાન કર્યું. આ વર્ષ ૨૦૧૦ બધાના જીવનમાં આનંદ છલકાતો રહે, એવી પરમસુખ જીવન વિકાસ કેન્દ્ર તરફથી શુભકામના.

● Jito exhibition 2010 : તા. ૯, ૧૦ જાન્યુઆરી ૨૦૧૦ ચંદન ટોકીઝ પાસે, જે.વી.પી.ડી. સ્કીમ, જુદું ખાતે, બે દિવસનું જૈન ટ્રેડ પ્રદર્શન હતું, જ્યાં પરમ સુખ જીવન વિકાસ કેન્દ્રનો સ્ટોલ રાખવામાં આવ્યો હતો. આ સ્ટોલ પરથી ટ્રેડ પ્રદર્શન ડિવાઈન શોપની ઘણી બધી ઉપયોગી સામગ્રીઓ દિવ્ય જીવન જીવવા માટેનું C.D. Collection વેચાણ માટે રાખવામાં આવ્યું હતું. આ પ્રદર્શનમાં સત્સંગી અલ્પેશભાઈ, પરીન્દભાઈ, વત્સલભાઈ, ડિમ્પલબેન, ચેતનાબેન, કલ્પનાબેન, બેલાબેન એ ઉત્કૃષ્ટ સેવા આપી આ કાર્યક્રમને સાર્થક બનાવ્યો હતો.

પરમ આનંદ પરિવારના સત્સંગી ભાઈ-બહેનોએ બે દિવસ સુધી પરમ સુખ જીવન વિકાસ કેન્દ્રની પ્રવૃત્તિઓની માહિતી અને પ્રચાર આવનાર દરેક વ્યક્તિને આપી. આશરે ૧૫૦૦ થી ૨૦૦૦ લોકોએ આપણા સ્ટોલની વીઝીટ લીધી. દરેક સત્સંગીઓની ઉત્કૃષ્ટ સેવા ઉલ્લેખનીય હતી જેનો પ્રતિસાદ નવકાર મહામંત્ર યોગ શિબિર Part - 1 માં મળ્યો.

● નવકાર મહામંત્ર યોગ શિબિરની શરૂઆત : (વર્ષ ૨૦૦૦) તા. ૧૦ જાન્યુઆરી ૨૦૧૦ (રવિવાર) બપોરે ૩.૦૦ થી ૬.૦૦, શેઠ ધનજી દેવશી રાષ્ટ્રીય શાળા, ઉપાશ્રય લેન, ઘાટકોપર (પૂર્વ) ખાતે નવકાર મહામંત્ર યોગ શિબિર Part - 1 ની શરૂઆત થઈ. આશરે ૭૦ થી ૮૦ લોકોએ આ શિબિરમાં જોડાયા. ઘાટકોપર સેન્ટરનું સંચાલન શ્રી નેમજીભાઈ શાહ, હેમલતાબેન અને હર્ષાબેન કંપાણી સંભાળી રહ્યા છે.

તા. ૧૭ જાન્યુઆરી ૨૦૧૦ (રવિવાર) બપોરે ૯.૩૦ થી ૧૨.૩૦, શ્રી અચલગચ્છ જૈન સંઘ ઉપાશ્રય, સાંતાક્રુઝ (પશ્ચિમ) ખાતે નવકાર મહામંત્ર યોગ શિબિર Part - 1 ની શરૂઆત થઈ. અહીં પણ આશરે ૮૦ લોકો આ શિબિરમાં જોડાયા. સાંતાક્રુઝ સેન્ટરનું સંચાલન શ્રી અલ્પેશ શાહ, શ્રીપાલ ચૌધરી, ગીરીશ વીરા સંભાળી રહ્યા છે.

શુભેચ્છક :

એકાંત માણસને સજીવન કરે છે, એકલતા મારી નાખે છે.

- **Central line સત્સંગ :** ૭ માર્ચ ૨૦૧૦ (રવિવારે) સવારે ૯.૩૦ થી ૧૨.૩૦, મુલુંડ સેન્ટર ખાતે monthly સત્સંગ ની શુભ શરૂઆત થશે. સેન્ટ્રલ લાઇન માં રહેતા દરેક સત્સંગીઓ આમાં dress code સાથે અવશ્ય આવશો. વેસ્ટર્ન લાઇનના સત્સંગીઓને પણ આમંત્રણ છે.
- **પરમ આનંદ સત્સંગ :** ૧ માર્ચ ૨૦૧૦ (સોમવાર) ઘુળેટીના દિવસે, બપોરે ૨.૩૦ થી ૬.૩૦ પાર્લા સેન્ટર ખાતે “સેવક શિબીર” નું આયોજન રાખવામાં આવેલ છે. દરેક સત્સંગીઓ dress code માં આવવા વિનંતી. ૨૫ માર્ચ ૨૦૧૦ (બુધવાર) રામનવમીના દિવસે સાંજે ૭.૩૦ થી ૧૦.૩૦ પાર્લા સેન્ટર ખાતે સત્સંગનું આયોજન કરવામાં આવેલ છે. Dress code અનિર્વાય છે. (જેની પાસે ડ્રેસ નથી તેને અલ્પેશભાઈ / અતુલભાઈ પાસેથી મેળવી લેવો)
- **મહાવીર જન્મ કલ્યાણક ઉત્સવ :** ૨૮ માર્ચ ૨૦૧૦ (રવિવાર) મહાવીર જન્મ કલ્યાણક નિમિત્તે નરક દર્શનનો કાર્યક્રમ આયોજન રાખવામાં આવેલ છે. આ વર્ષે રવિવાર હોવાથી આખા દિવસનો કાર્યક્રમ ગોઠવવામાં આવેલ છે. સવારે : ૯.૦૦ થી ૧૨.૩૦ મહાવીર જન્મ કલ્યાણક ઉત્સવ. બપોરે : ૧.૦૦ થી ૨.૦૦ ગૌતમ પ્રસાદી. સાંજે : ૨.૩૦ થી ૬.૦૦ હોસ્પીટલ અને આશ્રમોમાં સાધર્મિક ભક્તિ.
હર વર્ષે સારી સંખ્યામાં શિબિરાર્થીઓ, સત્સંગીઓ અને એમના પરિવારજનો આ કાર્યક્રમમાં તન, મન અને ધનથી સેવા અર્પણ કરે છે. ઉત્તરોત્તર આ કાર્યમાં વૃદ્ધી થાય છે. આ વર્ષનાં મહાવીર જન્મ કલ્યાણક ઉત્સવને વિશેષ બનાવવા દરેક શિબિરાર્થીઓ અને સત્સંગીને દિલના ઉડાણથી અપીલ કરીએ છીએ કે “સ્વ” ના ઉત્કર્ષ માટે છુટ થી ધન સેવા અર્પણ કરજો. આ કાર્યક્રમ માટેનું donation અને / Contribution શ્રી નીતીનભાઈ બુરિયા અને ડિમ્પલબેન શાહને વહેલામાં વહેલું લખાવી લેશો/આપી દેશો.
- **આનંદ ઉત્સવ પાર્ટી : (Final day Party)** ૧૧ એપ્રિલ ૨૦૧૦ (રવિવાર) ના વર્ષના Part-1 & 2 ના બધા જ શિબિરાર્થીઓ તથા સત્સંગી ભાઈ-બહેનો માટે Final day Party છે. તો બધાએ સવારના ૭.૦૦ વાગે જુહુ બીચ પર ભેગા થઈ નિસર્ગ મૈત્રીનો આનંદ માણવાનો છે. ત્યાર પછી ૯.૩૦ વાગે પાર્લા સેન્ટર પર પહોંચી પાર્ટીની ઉજવણી કરવામાં આવશે. આ કાર્યક્રમમાં આવનાર દરેક શિબિરાર્થી તથા સત્સંગી પોતાની સાથે પોતાનો પરિવાર, હિતેચ્છુ, સગા-સંબંધી, મિત્રોને લઈ આવવા વિનંતી.
ખાસ નોંધ : દરેક શિબિરાર્થી તથા સત્સંગી પોતાની સાથેના આમંત્રિત મહેમાનોની સંખ્યા અગાઉથી પોતાના સેન્ટર સંચાલકોને લખાવવા વિનંતી, જેથી પાર્ટીનું આયોજન

કરવામાં સુગમતા પડે. આ પાર્ટી ડે ચૂકતા નહી. આપની સાથે આવનારના જીવનના ધ્યેયને સાર્થક બનાવવા નિમિત્ત બનશો.

- **Sevak Training Programme :** તા. ૧૨ થી ૧૮ એપ્રિલ ૨૦૧૦, આ વર્ષના divine child parent yog shibir માં સેવક/સહાયક/ટ્રેનર તરીકે સેવા આપવા ઈચ્છુક સત્સંગી ભાઈ-બહેનો special training નું આયોજન રાખવામાં આવેલ છે. જેમને આ સેવા કાર્યમાં પોતાના સમયનું યોગદાન (દિવ્ય જીવનનું આઠમું પગથીયું) અર્પણ કરવી હોય તો ભાઈશ્રી અલ્પેશ શાહ અને નીતીન બુરિયાને નામ લખાવવા વિનંતી.
- **Divine child-parent shibir : (દ્વિતીય વર્ષ)** પહેલા વર્ષના સફળ પ્રયોગ બાદ આ વર્ષે તા. ૨૦ એપ્રિલ થી ૧૫ મે ૨૦૧૦ સુધી સેન્ટ્રલ માં મુલુંડ સેન્ટર ખાતે અને વેસ્ટર્નમાં પાર્લા સેન્ટર ખાતે દિવ્ય child-parent શિબીરનું આયોજન કરવામાં આવેલ છે. આ વખતે ત્રણ age group માટે આ કાર્યક્રમ ગોઠવેલ છે.
Group - 1 : age group 6 yrs. to 13 yrs.
Group - 2 : age group 14 yrs. to 19 yrs.
Group - 3 : age group 20 yrs. to 27 yrs.
ખાસ નોંધ : દરેક group ના બાળકો સાથે એમના માતા-પિતાનું આ શિબીરમાં ભાગ લેવું અતિઆવશ્યક છે. વધુ વિગત માટે પોતાના સેન્ટર સંચાલકોને સંપર્ક કરવો.
- **મહાસત્સંગ :** (અખાત્રીજ) ૧૬ મે ૨૦૧૦ (રવિવાર) અખાત્રીજ ના દિવસે પ.પૂ. શ્રી પંકજભાઈના નિવાસ સ્થાને મહાસત્સંગ, ગૌતમ પ્રસાદી અને ભક્તિ યોગનો કાર્યક્રમ રાખવામાં આવ્યો છે. તો બધા શિબિરાર્થી તથા સત્સંગી ભાઈ-બહેનો આવો અનેરો લાભ લેવા ભાવભર્યું આમંત્રણ છે. With family members.
- **નિસર્ગ આનંદ : (નવલ-વિરાયતન residential picnic)** નિસર્ગના ખોળામાં એકમય થઈ આલૌકિક આનંદ માણવાનો દિવ્ય અવસર. છેલ્લા ત્રણ વર્ષથી જે ભાઈ-બહેનો આ picnic માં આવ્યા કરે છે, એમને પૂછી જૂઓ. આવું અવસ્મરણીય picnic (uncomparable) કોઈએ ક્યારેય માણ્યું નહીં હોય. તો આ વર્ષે ચોથા વર્ષે જરૂરથી સ્વ-અનુભવ કરજો. સંખ્યા સિમીત હોવાથી વહેલા તે પહેલા ધોરણે નામ નોંધાવવામાં આવશે. વધુ વિગત માટે સેન્ટર સંચાલકોનો સંપર્ક કરશો.

પુજ્ય આચાર્ય મહારાજ સાહેબ તથા સાધુ સાધ્વી ભગવંતોના સ્વલીખીત નવકાર સાધના શિબિરના અનુભવો.

સમસ્ત સદસ્યગણ .... !

વિશેષમાં આપશ્રી દ્વારા પાલીતાણા ખાતે પૂજ્ય સાધૂમ. અને સાધ્વીજી મ. ને અનુલક્ષીને તા. ૨૪ થી ૨૯ ઓક્ટોબર સુધી જે “નમસ્કાર મહામંત્ર યોગ દ્વારા સહજ દિવ્ય સાધના શૈલીની શિબિર” નું આયોજન કરવામાં આવ્યું છે તે ખૂબ જ પ્રશંસનીય છે અને અનુમોદનીય છે. તેમાં પ્રમુખ પ્રવક્તા શ્રી પંકજભાઈએ નમસ્કાર મહામંત્રનો જેન ધર્મને સાથે રાખી વૈજ્ઞાનિક તરીકે ખૂબ જ સુંદર વિવેચન પૂર્વક વર્ણન કરીને બધાંને નવકાર મુગ્ધ કરી દીધાં છે. બધું સાંભળતાં એવું લાગે છે કે શ્રી પંકજભાઈએ આનું ખૂબ જ ઉંડાણપૂર્વક અધ્યયન કરેલું છે. સાથે-સાથે તેઓની સમજાવટની શૈલી પણ અતિ સહેલી અને સારી છે.

આ શિબિરમાં યોગ સાધનાઓનું પણ આયોજન હતું, જેમાં શરીર મૈત્રીના માધ્યમે શરીર શુદ્ધિની સાથે આત્મશુદ્ધિ અને આત્મમુક્તિની વાતો પણ સમજાવવામાં આવી છે અને યોગાસન તથા પ્રાણાયામની પ્રક્રિયા પણ પ્રેક્ટીકલી કરાવવામાં આવી છે. જે સાધક આ પ્રક્રિયાઓને પોતાનાં જીવનમાં ચાલુ રાખે તો શારીરિક, માનસિક અને આત્મિક લાભ સારો પ્રાપ્ત કરી શકે છે.

આ શિબિરમાં જે જે ભાઈ-બહેનો આવ્યા છે તેઓએ પણ ખૂબજ વિવેક જાળવ્યો છે. શિબિરમાં આવનાર સર્વે સાધૂમ. અને સાધ્વીજી મ. ની સેવા-સુશ્રુષા, વિનય-વૈયાવચ્ચ અને ભક્તિ મન મૂકીને કરી છે તે પણ ખૂબ જ અનુમોદનીય છે.

આ શિબિરમાં વિવિધ વિષયોના ડૉક્ટર સાહેબો પણ આવ્યા છે જેઓએ શરીરની તંદુરુસ્તી માટે આવેલ સાધૂ મ. અને સાધ્વીજી મ. ની લાગણી પૂર્વક સેવા કરી છે. જે પ્રશંસનીય છે.

તે સર્વે ઉપર પરમાત્માની કૃપા ઉતરે જેથી કરીને સર્વે પોતપોતાનાં લક્ષ સુધી સરળતાથી પહોંચે અને પરંપરાએ પરમસુખને પ્રાપ્ત કરે એજ શુભાશીષ .... શુભકામના .... શુભેચ્છા !

લી. જયરત્ન સાગરનાં ધર્મલાભ (આચાર્ય)

સમુદ્ય - ગચ્છાધિપતિ રામચંદ્ર સૂ. મ. સા.

નવકાર સાધના શીખીત દ્વારા મારા આજ સુધીના ઘણાં પ્રશ્નોનું સમાધાન મળ્યું છે. યોગ એ વાસ્તવિક શું છે ? તેનું પ્રેક્ટિકલ અનુભવવા મળ્યું. જિજ્ઞાસા પ્રમાણે શુદ્ધિપૂર્વકનું જ્ઞાન મળ્યું કારણ કે અત્યારસુધી હું લક્ષ્યપૂર્વક ક્રિયા તો કરતી હતી પણ તેમાં શુદ્ધ પરિણામ - ભાવાત્મક તમામ ક્ષણો કેવી રીતે કરવી તે ખ્યાલમાં હતો જે લક્ષ્ય અને પરિણામ બંને સાથે આ પ્રક્રિયા માં ખૂબ જ આનંદ આનંદ આનંદ અનુભવાયો.

શ્વેત પ્રકાશ પ્રક્રિયાથી આજ સુધી ક્યારેય વાંચન - વ્યાખ્યાનમાં જે કશુંના મળ્યું તેવું અદ્ભૂત માખણ મળતા એમ થયું કે બસ આપના આ અનુભવના અમૃતવચનો સાંભળ્યાં જ કરું અમે જે થોડા સમયમાં ઘણું બધું તત્ત્વ પામવાનો ડીપમાં શોર્ટકટ મળ્યો એવું અત્યારે મને લાગી રહ્યું છે પણ સાથે સાથે એમ લાગે છે કે હું આમાં એક અંશ જ - આંશીક પામી હોઈશ. જે ખજાનો આપશ્રી પાસે

પૂરેપૂરા જ્ઞાન અનુભવનો છે તે કઈ રીતે ફરી પામવો તે માટે ફરી આગળ કયાં ચાન્સ મળશે. તેની વધારે જિજ્ઞાસા વૃત્તિ થાય તેવી ભાવના સાથે વિરમું છું.

- સા. જિતકર્માશ્રીજી મ.સા.

નમો નમ : વલ્લભ સુરી સમુદાયના

પંજાબ કેસરી વલ્લભ સુરી સમુદાયના

મે મારા મનના વિચારો કહુ છું સૌ પ્રથમ શિબિરનો પહેલો દિવસ હતો ત્યારે એમ શિબિરમાં આવ્યા હતા. ત્યારે મે ગુરુ મ:સાને વાત કરીકે જો આ જ શિબિરમાં જાઉં છુ. જો મને સારું લાગશે તો હું જઈશ નહિતર નહિ જાવ તો ગુરુ મ:સા હા પાડી મ:સા કહ્યું કે મારો કોઈ આગ્રહ નથી તમને આત્માને ખુશી થાય એમ કરજો અને ખરેખર એટલો બધો આત્માનો આનંદ અનુભવ્યો કે પણ મહાવિદેહમાં સીમંધર પરમાત્મા પાસે બેઠા હોય એવું લાગ્યું અને આપે જ્યારે ભગવાનને આહવાન આપો છો ત્યારે શ્વેત વર્ણની ઊર્જા મારા શરીરમાં પ્રવેશ કરી રહી હોય એવો અનુભવ થાય છે અને શરીર માં પ્રવેશ કરી રહી હોય એવો અનુભવ થાય છે અને શરીર માં ગરમ ગરમ થાય છે ખરેખર શરીર સાથે મૈત્રી કરવાથી શરીરના જે જે અંગોમાં જે જે કચરો ભર્યો છે. જે દોષો ભર્યો છે. તે ખરેખર આ પાંચ દિવસની શિબિર માંથી જે શીખ્યા છે અને અનુભવ થયો છે. તે ખરેખર શરીર મૈત્રીથી અનુભવ થયો છે. જે જે અંગ માં દુખાવો હતો તે અત્યારે ફરક છે. પરંતુ દુખતો એ વાતનું છે કે આપે જે રસ પીરસ્યો છે, તે રસ અમને ઓછો લાગે છે. કેમકે અમારા માટે પાંચ દિવસ ઓછા લાગે છે. થોડા દિવસ અહીંયા રોકાયા હોત તો અમને એનો રસ વધારે પીવા મળત.

- લિ. પિયુષ રત્ના શ્રીજી

.... નમો નમ: શ્રી ગુરુવે ....

“મिति में सब्भूएसु वेरं मज्झ न केणइ”

શ્રી અરિહંત પરમાત્મા આદિ પંચ પરમેષ્ઠિ કો નમસ્કાર પૂર્વકે આ શિબિર કા ભાવ વ્યક્ત કર રહી હૂં...

પરમ પ્રભુ પરમાત્મા સર્વજ્ઞ સર્વદર્શિ કે માર્ગ કી પહેચાન બહુત હી કઠિન એવં જટિલ હૂં....

જો શબ્દ દ્વારા માત્ર અનુભવ હોતા હૈ પર શબ્દ દેહ કે દ્વારા હિસે વ્યક્ત નહીં કર સકતી હૂં માત્ર હિતના હી લક્ષ્ય મેરા બના રહેં કી સર્વ જીવ ભગવાન હૈ, સિદ્ધ હૈ, મેરી આત્મા ખી ભગવાન હૈ સિદ્ધ હૈ તો ફિર હૈ આત્મા પ્રમાદ (અજ્ઞાન) મેં પડકર ક્યોં હિસ અમૂલ્ય માનવ જીવન કો સાર્થક નહીં કરતા હૂં યદિ સાર્થક કરના હી હૈ તો દિવ્યા જીવન કે ૫ આધાર કો આત્મસાત કરકે .... કરને કા પ્રયાસ કર પ્રભુ કા અનમોલ શાસન સમજ્ઞ મેં આ જાયેગા તું પ્રભુ કા હૂં, પ્રભુ તેરા હૂં ... બસ ....

- લિ. પ્રભુ કી કૃપા પાત્ર .... આર્યા .

શુભેચ્છક :

છલકાયા વિના સભર રહેવું એ ઐશ્વર્યને જાળવવાનો રસ્તો છે.

સાત વર્ષથી સાહેબ સાથે પરમ સુખમાં જોડાયેલો છું. પણ અત્યાર સુધી ધ્યેય clear જ ન હતો. હવે જાગૃતિ આવી ગઈ છે. ભગવાન પ્રત્યેની શ્રદ્ધા વધતી ગઈ છે. પ્રભુને કામ સોંપવાથી કામ સવાયું થાય છે. આધ્યાત્મ માર્ગમાં જે ઈચ્છા કરીએ તે અનંત ગણી થાય છે. પાલીતણા ૪ વખત આવવાનું થયું. આવી પાવન ભૂમીમાં પરમસુખ નો સાથ-સંગાથ અદ્ભૂત હતો. Float કરતા આવડી ગયું. Swimming કરતા થાકી ગયા હતા. ફરી ફરી આવો સંગાથ મળતો રહે. સાધુ-ભગવંતોની શિબીર અને વૈયાવચ્ચ અને તેમનું સ્મિત મળતું રહે. આટલી સંખ્યામાં દર્શન થતા નથી. આચાર્યો ભગવંતોની નિશ્રામાં આનંદ આવ્યો.

- નીતીનભાઈ બુરીયા

અત્યાર સુધી ચિત્તમાં જે store કરીને કામ કરવાનું હતું. તે કઈ રીતે તે સમજાવું નહોતું. અહીંયા નવ દિવસ રહીને ચિત્તમાં કઈ રીતે નાખી અને કામ કરવાથી તે કામ એક દિવસ, બે દિવસ કે એક મહિનામાં તે કામ સફળ થાય છે અને વિચારીએ કે તે કામ નહીં થાય તો તે થતું જ નથી.

- કિશોરભાઈ વોરા

આપણી જે સમજણ છે તેમાં પંચ પરમેષ્ટીનું શરણું, નવપદની આરાધના જગતના સર્વે જીવો પ્રત્યે પ્રેમ, નિવેદ બુદ્ધિ, કલ્યાણ ભાવ સાચું સુખ, શાંતી એ જ મુખ્ય માર્ગ છે. આવા કાર્યક્રમોથી સમજણ વિશેષ થાય છે. જગતના સર્વ જીવો પ્રત્યે પ્રેમ મૈત્રી. સર્વે જીવોને અમારા પ્રત્યે પ્રેમ અને મૈત્રી મળે. આરાધનાના માર્ગમાં એક તત્વનો વધારો થયો. મિત્રો સાથેનો સાથ-સંગાથ હિતકારી-ઉપકારી નિવડયો. ભાઈ-બહેનોમાં જે ગુણો કોઈને પ્રમોદભાવ આવે છે. દરેકમાં વિનય, નમ્રતાનો ભાવ પાંગરતો જોવા મળ્યો, તે અનુકરણીય, અનુમોદનીય અને ગ્રહણ કરવા યોગ્ય, પ્રેમ અને આનંદનો આ માર્ગ છે. આપણી દ્રષ્ટિ જેમ જેમ વિશુદ્ધ થાય અને સાથે સમૂહથી ઉલ્લાસ બળ અને શક્તિ વધે છે. સૌ આનંદ પામે, સાથે મળી પૂર્ણ આનંદ ને મેળવે. અતિનદ્રીય જ્ઞાન, આનંદનો અનુભવ કરી તેમાં ડૂબી જઈએ. લીન બની જઈએ.

- મનહરલાલ શેઠ (બાપુજી)

સ્કીન પર બતાવ્યું યોગદર્શન તે બહુ જ ગમ્યું. સાધુ-સાધ્વીજીની વૈયાવચ્ચ, Excellent રીતે થઈ. આખા દિવસનો plan સુંદર હતો. આળસ અને પ્રમાદ જ ન આવે. બધા જ પોતાની ફરજ, સેવા પર ટાઈમ પર હાજર હતા. પંકજભાઈ ના માતાપિતા તરીકે ખૂબ જ માન મળ્યું છે. આદરભાવ અને હૂંફ મળ્યા છે.

- પ્રેમીલા શેઠ (બા)

મનમાં ઈચ્છા હતી કે પ્રભુના દર્શન થાય. શ્વેત પ્રકાશની પ્રક્રિયા કરતા પ્રભુના દર્શન થયા. અને પ્રભુ મને કહે છે કે હું તો સાથે જ છું ચિંતા કરવાની જરૂર નથી. અંદરથી આનંદ આનંદ થયો.

- હંસાબેન શાહ

સાચા ધર્મની ઝંખના, કેવી રીતે મળે છે તે જાણવા મળ્યું. ફરી ફરી આવવાનું મન થાય છે. પરમ સુખના લોકો ગોળ જેવા મીઠા છે મારે પણ એવા બનવું છે. મારે હેરાન નથી થવું એ સમજ હતી પણ

implement ન હતું. તેનો મક્કમ નિર્ધાર કર્યો છે.

- ઉસ્મીતા જેન

અત્યાર સુધી મને સંગાથનો અર્થ ખબર ન હતો. દાદાની જાત્રા દરમ્યાન સંગાથનો અર્થ સમજાયો. જેમ જીવનમાં એકબીજા સાથે ચાલીએ છીએ કોઈની સ્પીડ વધારે હોય, કોઈની સ્પીડ ઓછી હોય તો બીજાની રાહ જોઈ ત્યાં વિરામ કરી, સામે વાળાની care કરી તેને પોતાની સાથે સંગાથે કેવી રીતે લઈ જવું તે શીખવા મળ્યું.

- અતુલભાઈ

નવો પ્રયાસ, કુદરતના ખોળે નીજનંદની મસ્તી માણવા મળી. અહીં આવીને ઘર, દુકાન ભૂલાઈ ગયું. કુદરતના ખોળે ઓલીયા, ફકીર બની ગયા. સાધુ-સાધ્વી ભગવંતોની શિબીર જોવા, જાણવા, અનુભવવા મળી. રાજસ્થાન જવાનું હતું પણ તે cancel કર્યું, અને અહીંયા મસ્તી માણી, દાદાના રાજમાં Extra float થવા મળ્યું.

- ખીમજીભાઈ

અમારી સાથે બે માજી હતા, પણ અમને બધા તરફથી Co-operation મળ્યું. જાણે તે બધાના જ છે તે રીતે બધાએ સાચવ્યા છે. સાત્વીક આહાર બધાની સાથે રહેવાની મજા આવી. હવે પંકજભાઈ સાથે સમેત શિખર જવું છે.

- હર્ષા બેન

આપણા જીવનમાં કોઈ પણ વસ્તુને સમજવા આવા સદ્ગુરૂ હોવા જરૂરી છે. તેના સિવાય આરો નથી. ગુરૂ ગોતતા હતા તે અહીંયા આવીને જાણવા મળ્યું. સાથ, સંગાથ mind Blowing છે. સીધા રસ્તા દેખાય છે. ગોતતા, ભટકતા હતા, Spark મળી ગયો. જ્યોત હવે આપણે જલાવવાની છે. આ જ્યોત ચાલુ રહે તે પ્રભુને પ્રાર્થના.

- ચિરાગ ભાઈ

રાતની ભક્તિમાં આનંદ આવ્યો. પાલીતણાની place બહુ જ સરસ હતી. દરેક લોકો જે દિલથી કામ કરતા હતા તે જોઈને આનંદ આવ્યો. પહેલી વખત independent રહેવાની મજા આવી.

- પંકિત વોરા

સેવાનો Real meaning સમજાયો. જાત્રા કરી ત્યારે એવું લાગ્યું કે શત્રુ પર વિજય મેળવી લીધો. હળવાશ feel થતી હતી. મોટા આચાર્યો down to earth Regular આવતા હતા તે જોઈને આનંદ થયો. શ્રીપાળભાઈ સાથે મ.સા.ને ત્યાં રાઉન્ડ મારવા જતો ત્યારે સાધુ-સાધ્વીની હાલત જોઈને નરકનું વાતાવરણ યાદ આવતું હતું. એ લોકોની પીડા જોઈને હૃદય દ્રવી ઉઠતું હતું. ભક્તિમાં મજા આવી. ગરબા રમવાની મજા આવી.

- જેનીલ શેઠ

કોઈ પણ સરસ તત્વ હોય એમાં રૂકાવટ બુદ્ધિ કરે. આ disturbance બુદ્ધિમાં રહેલી જાણકારી અને એની પકડમાંથી આવે છે જે રવાડે ચડાવે છે. જે વિષયની frequency માં આપણે જઈ રહ્યા છીએ એની યથા યોગ્ય સમજ ન હોય તો આપણે out of focus થઈ જશું. પાછા return એ track ઉપર આવતા બહુ વાર લાગશે.

જેવો ચાર શરણાનો સ્વીકાર ભાવ આપણી અંદર આવે એટલે એનું ક્રિયામણ શરૂ થઈ ગયું. એ તત્વ આપણી અંદર રસાયણ તૈયાર કરવાનું શરૂ કરી દે છે. જેટલી મુલ્યતા સમજાશે એટલો સમય ઓછો લાગશે. આપણે અરિહંતનું નવું brand ઉભુ કરી રહ્યા છીએ, આપણા આખા અસ્તિત્વનું પરિવર્તન થઈ રહ્યું છે. આ tuning સામાન્ય વસ્તુ નથી, દિવ્યતા ઉભી કરવાની વાત છે.

Tuning એટલે યોગ્યને અંદર લેવું. Tuning થી આ બ્રહ્માંડની અગણિત frequency ઓ માંથી useless બહાર ફેંકાઈ જાય. આ tuning ને મજબૂત કરવાની, એનું રૂપાંતરણ કરવાની પ્રક્રિયા એટલે નવપદ સ્તુતિ, ગુણ અને અવગુણને અલગ કરવાની અને જે ગુણો મળ્યા એની પ્રભાવના એટલે નવપદ સ્તુતિ. “મારે હેરાન નથી થવું.” એ ધ્યાનને સફળ બનાવવું હોય, તો જે પ્રક્રિયા કરી, એનું જે cream મળ્યું છે. એની જાગૃતિ Real life માં રાખવા અને એને વ્યવહારમાં રૂપાંતરણ કરવાની ક્રિયા એટલે “સ્તુતિ.” આ ગુણ સ્તુતિમાં લક્ષ રાખવાનું છે કે મારે હવે આવા બનવું છે. મારા જીવનમાં અને દરેક ઘટનાઓમાં પરિવર્તન લાવવાનું છે. અત્યાર સુધી ભાવ ખુટતો હતો. શબ્દ બોલાતા હતા પણ અર્થ ખબર ન હતી એટલે ભાવ પ્રગટ થતો ન હતો અને ભાવ વગર માર્ગની શરૂઆત નથી.

“શ્રી અરિહંતો સકલ હીતદા, ઉચ્ચ પુણ્યોપકારા”

“મારો એવો પુણ્ય ઉદય થયો કે મને આપની ઓળખાણ થઈ. અત્યાર સુધી જે કાંઈ બોલતો હતો. એમાં આપની ઓળખાણ ન હતી. હવે મને મારા હિતની સમજ પડે છે અને ખબર પડે છે કે આપ હિતકારી છો. મારી પાસે હવે સમયનો અભાવ છે. તમારો સંપર્ક હવે થઈ ગયો છે, તમે મારૂં હિત કરો.”

“સિદ્ધો સર્વે મુગતીપુરીના ગામી ને ધ્રુવતારા”

“હું બહુ ભુલકણો છું, અક્કલ નથી, અજ્ઞાની છું. વારંવાર મારા ધ્યેયને ભૂલી જવાય છે. આપ હંમેશા મારા ધ્યેયનો સ્તોત્ર બનતા રહેજો. આપને નીરખી હંમેશા મને મારા ધ્યેય યાદ આવે કે મારે આપના જેવું સિદ્ધત્વ પ્રાપ્ત કરવું છે.”

“આચાર્યો છે જીવન ધર્મના દક્ષ વ્યાપારી સુરા”

અરિહંત પરોક્ષ છે. આપણી સમક્ષ હાજર નથી. આચાર્ય સમક્ષ છે, પ્રત્યક્ષ છે. જડ જીવને હમેશા સમક્ષનો પ્રભાવ વધુ પડે છે. વધુ ઉપયોગી પણ થાય છે. વધુ ઉપયોગી પણ થાય છે. અંતરથી અને બાહ્યથી અરિહંતની ગેરહાજરીમાં અરિહંતનું કામ કરે, એનો માર્ગ સુઝાડે, એનો સ્પર્શ કરાવે એનું નામ આચાર્ય. આપણા જેવા સ્થૂળ, અબુધમાં પણ જાગૃતિ લાવી આપે એવું એનું સામર્થ્ય છે.

“ઉપાધ્યાયો ગણધર તણા સૂક્ષ્મદાને ચકોરા”

અરિહંત પરમાત્માએ જે વચનો આપ્યા એ વચનોનું દ્રાદશાંય સૂત્રીકરણ, ગ્રંથીકરણ થયું. આ ગ્રંથો ગણધરે રચ્યા જે આપણા માટે બહુ complicated છે. ગણધરો હમણા હાજર નથી એટલે એમના Rep. તરીકે ગ્રંથોમાં જે માર્ગ બતાડ્યો છે એનું અધ્યયન કરી આપણા જેવા અબુધ જીવોને એમની સમજ, લાયકાત, પ્રકૃતિ પ્રમાણે ચકોર દ્રષ્ટિથી સમજણ આપે, ધર્મ રૂપી દવાનો માર્ગ સુઝાડે એ છે ઉપાધ્યાય જે આપણા માર્ગને સહેલું, શ્રુજુ, સરળ, સ્પષ્ટ, સુગમ અને રૂચિકર બનાવે. આ ઉપાધ્યાયનો ગુણ, લક્ષણ અને ખાસિયત છે.

“સાધુ આંતર અરિ સમુહને વિક્રમ થઈ દંડે”

૨૪ કલાક જે હેરાનગતિ ઉભી કરે એવા અરિ (શત્રુ) ના સમુહ ઉપર વિજય મેળવવાનું નક્કી કરે એવો જેનો નિશ્ચય છે એ સાધુ. આપણી અંદર સૌથી મોટો અવરોધ પ્રમાદ છે. આ પ્રમાદ ઉપર વિજય મેળવવાનો power સાધુ તત્વ અપાવે અને આ સૌથી નજીક અને ઉપકારી તત્વ છે. આપણા માટે છે, જીવંત છે આજુ-બાજુમાં છે.

“જેમ આપ જાગૃતિ પૂર્વક ચાલો છો એવી જાગૃતિ હું વિક્રમ થાવ નહિ ત્યાં સુધી રહો, મારો સ્તોત્ર બનતા રહો, મને આંતરિક પ્રેરણા આપતા રહો”

“દર્શન જ્ઞાન હૃદય મળને મોહ અંધાર ખંડે”

આત્માનો સ્વભાવ દર્શન-જ્ઞાન-ચારિત્ર છે. જે સમયે ધ્યેય નક્કી થાય આત્માનો સ્વભાવ ઉભો થાય નહિ તો કોરૂ દર્શન રહે.

શુભેચ્છક : “ઉપરવાળાને જવાબ આપવો પડશે” એવું જે સ્વીકારે છે એ જ બને છે. પ્રભુનું પ્રિય પાત્ર !

હૃદયમાં જે મન છે એમાં સૌથી પહેલું અજ્ઞાન એટલે “હેતુ નક્કી નથી.” એટલે વારંવાર વસ્તુ-વ્યક્તિ-પરિસ્થિતિ સાથે જોડાણ કરી મોહ કરે છે. શરૂઆત થાય હેરાનગતિ. આ જોડાણ એટલે રાગ-દ્રેષ .... આ મળ છે. ધ્યેય નક્કી થયો એટલે એમ નથી જેવું જ્ઞાન પ્રગટશે એટલે મોહ ઓળખાવા મંડાશે. આ સમજ મોહનું અવિવેકી જોડાણનું ખંડન કરે છે.

“ચારિત્રે છે અગર હિત જો જીવંતી જીવહારે”

ચારિત્ર એટલે મારે હેરાન નથી થવું એની પ્રાપ્તિ. દરેક ઘટનામાં મારી સત્તા મારી છે એ વિં થઈ ગયું હોય તો જીવ ઠરે છે. જીવને ઠારવાનો ઉપાય આ ચારિત્ર નિર્ણય લેવામાં ઉભુ થાય. એક ક્ષણ ચારિત્ર ટક્યું તો એક ક્ષણનો મોક્ષ છે. આવી ક્ષણોનું જોડાણ કરવાથી અનંતનું મોક્ષ થશે.

“નવપદ માંહે અનુપ તપ છે જે સમાધિ પ્રસારે”

જે ભૂલ કરીએ એનું પ્રાયશ્ચિત કરી, Rectification કરી પાછા માર્ગ ઉપર આવવું એ તપ. આપણને પાછા માર્ગ ઉપર તપ લાવે છે. આવશ્યકમાં વ્યવસ્થા છે એનું નામ પ્રાયશ્ચિત. એના ત્રણ વિભાગ છે. આલોચના એટલે analysis કરવું. પ્રતિક્રમણ એટલે ભૂલનો સ્વીકાર કરવો, પ્રત્યાખ્યાન એટલે નિર્ણય લેવો. ભૂલનું analysis કરી સ્વીકાર કર્યો અને નિર્ણય લીધો કે હવે ભૂલ પાછી નહીં કરું. આ તપ થયું ગણાય. તપ એક પ્રક્રિયા છે એનું મુખ્ય અંગ ધ્યાન છે.

“વંદુ ભાવે નવપદ સદા પામવા આત્મ શુદ્ધિ”

“આ નવપદ મારી અંદર હર ક્ષણે પ્રગટ થાય, હિત જાગૃત કરો, સમ્યક દર્શન, સમ્યક જ્ઞાન, સમ્યક ચારિત્ર, સમ્યક તપ પ્રગટ થાય, આત્મ શુદ્ધિ રૂપે સમાધિસ્થ થાય.”

“આલંબન હો મુજ હૃદયમાં ધ્યો સદા સ્વચ્છ બુદ્ધિ”

“હે નવપદજી આપનો મારા જીવનમાં હંમેશા આધાર જાગૃત રહો, ખુલ્લા હૃદયે આપની તરફ ઝુકેલો રહો, તમારા તરફ પ્રેરિત રહું. આ બુદ્ધિમાં ગડમથલ વારેઘડીએ ઉભી થશે એટલે મારી આ બુદ્ધિ નવે નવ અંગની અંદર સદા રહે, સ્વચ્છ થતી જાય, એક લક્ષ અને focus oriented બને.”

મૂળભૂત આજ શોધ છે. આવી ભાવના થાય તો દિવસ સમ્યક થાય. સિદ્ધ એવું destination છે જે હેરાનગતિથી પર થયેલું છે. તેઓ પરમ અસ્તિત્વને પામી ચૂક્યા છે. ધ્રુવતારો જેમ દિશા સૂચન કરે એમ આપણને વારંવાર મુક્ત થવાનું લક્ષ યાદ દેવડાવે છે.

- સંકલન : પ્રમોદ શાહ

एक क्षण के लिए

हे ईश्वर, ढूँढ़ तुझे, हर क्षण, हर एक क्षण के लिए
मिले जो तू मुझे किसी क्षण, सिर्फ एक क्षण के लिए
मैं ढूँढ़ तुझे मंदिर, मस्जिद गुरुद्वारे और चर्च में,
मैं ढूँढ़ तुझे दीप, धूप और किसी माथे के तिलक में,
मैं ढूँढ़ तुझे भक्ति, शक्ति, सेवा और तप के आधार पर,
मैं ढूँढ़ तुझे सम्प्रदाय, धर्म, जाति और मजहब के नाम पर,
मैं ढूँढ़ तुझे साधू, संत और महात्माओं के रूप में,
मैं ढूँढ़ तुझे पूजा, हवन, प्रवचन और संतो की वाणी में,
मिले न तुम मुझे किसी भी इन स्तर पर,
सोचा भी न था, मिलोगे तुम मुझे उस हृदय तक,
मिले तुम मुझे हर दुवाओं, हर मुस्कान में,
मिले तुम मुझे मिठी वाणी और सरल स्वभाव में,
मिले तुम मुझे सादगी और हर अच्छे कर्म में,
मिले तुम मुझे अच्छाई और अच्छे श्रम में,
मिले तुम मुझे संप्रदाय, जाति से जो हो पर, उन खयालो में,
मिले तुम मुझे जनहित की जो भावना करें उन विचारों में,
मिले तुम मुझे कुदरत की हर सुंदर अदाओं में,
झरनों की कलकलाहट, और पंछियों की चहचहाहट में,
मिले तुम मुझे ठंडी लहराती हवाओं में,
मिले तुम मुझे मिठी नदियों के प्रवाहों में,
मिले तुम मुझे पेड़ों की ठंडी छाँव के तले,
मिले तुम मुझे नीले अंबर के लाखों तारों में बसे,
मिले तुम मुझे बारिश की हर नन्ही बुंदों में भी,
मिले तुम मुझे भिगी मिट्टी की सुगंध में भी,
जब मैं ढूँढ़ रही थी, तुम्हें दर-दर, इस जगत में,
तब जाके तुम मिले मुझ को, मुझ ही में,

by : Dr. Poonam Shah

૧. સંવત્સરી એટલે શું ?
૪. સંવત્સરી એટલે વર્ષમાં એકવાર stock taking કરવું. આપણે વિચાર પણ નથી કરતા દિવસો ઉપર દિવસો આપણે જીવી જઈએ છીએ પણ ખબર નથી શું કરીએ છીએ ? શા માટે કરીએ છીએ. કઈ દિશામાં જઈ રહ્યા છીએ. સવારના ઉઠીએ ત્યારે દોડાદોડ અને સૌથી આગળ નીકળી જવાની તાલાવેલી છે. આપણું આખું જીવન બીજા કરતા આગળ નીકળી જવામાં ગયું. હું શું કરું છું. શા માટે કરું છું, મારો ધ્યેય શું છે. દિવસ વિત્યો વર્ષ વિત્યું અને અંતમાં મારી પાસે શું બચ્યું એવો કોઈ વિચાર નથી કર્યો. એટલે ભગવાને કહ્યું વર્ષમાં એકવાર stock તો લે, હિસાબ કિસાબ તો કર balance sheet તો કાઢ કે liability કેટલી છે asset કેટલી છે. કુલ મળીને આખા વર્ષમાં શું મેળવ્યું સંવત્સરી એટલે સ્વનો હિસાબ લેવો.
૨. પર્યુષણ પર્વ ચોમાસામાં જ શા માટે આવે છે ?
૪. પર્યુષણ આપણી અંદર સમત્વ પ્રગટ કરવાનું છે. એટલે બહારની મૌસમ પણ સમ હોવી જોઈએ. વર્ષાઋતુ સમ હોય છે. જેમાં શીત અને ઉષ્ણ બંને balance હોય છે. આ ઋતુમાં માહોલ પણ સરસ મજાનો હોય છે. આખી ધરતી ઉપર હરીયાળી છવાઈ ગઈ હોય છે. બહારનું વાતાવરણ સમત્વવાળું હોય તો અંદરનું વાતાવરણ સમત્વ વાળું બનાવવું સહેલું બની જાય છે.
૩. સંવત્સરીનું પ્રયોજન શું છે ?
૪. ગણદરોએ જોયું ભગવાનનો આ બહુ ઉત્તમ concept છે. જગતની અંદરના સામાન્ય જીવોને વર્ષભર કોઈ ફૂરસદ નથી માટે એમના જીવનમાં એક દિવસનો break લગાવવો જરૂરી છે. ૨૪ કલાકના break માં શાંત થવાનું છે. ચિંતન કરવાનું છે કે હું શા માટે છું, શું મેળવવા મથી રહ્યો છું, હું જે પણ કઈ કરી રહ્યો છું શા માટે એના ચિંતનનો દિવસ છે.
૪. સંવત્સરીના દિવસે શાનું ચિંતન કરવાનું છે ?
૪. સંવત્સરીના દિવસે 'સ્વ' નિરીક્ષણ કરવાનું છે. મારી વિશેષતા શું છે. આ ચિંતન હાથમાં આવશે તો અંદરથી વિવેક જાગશે. પશુ અને મનુષ્ય વચ્ચે જો કોઈ ભેદ હોય તો આ વિવેક છે. મનુષ્યની અંદર વિવેક નથી. વિનય નથી એ મનુષ્ય પશુ સમાન છે. આનો અભાવ એ જ પશુત્વ છે.

ભગવાન અને આપણી વચ્ચે આજ ભેદ છે. આપણું સ્વનિરીક્ષણ કરીએ તો જાણવા મળે કે આપણે પશુથી પણ

પાછળ હટી ગયા એટલે ભગવાને કહ્યું પશુમાંથી માણસ બન. આ શરીરનો તું માલિક છે એની value સમજ, તને જે સ્વરૂપ મળ્યું છે એ પહેલા બન, સંવત્સરી આ value કાઢવાનો દિવસ છે.

૫. પોતાની જાતનો હિસાબ કઈ રીતે લેવો ?
૪. આપણને આ જે અવતાર મળ્યો છે એ કેટલા સમૃદ્ધિવાન છે. કેટલો આયુષ્ય છે. હું કેટલો ધન્યભાગી છું. આ Body પાછું ક્યારે મળશે એની guarantee ક્યાં છે. આ એક દિવસનો વિચાર કરીશું તો બાકીના ૩૫૯ દિવસની Quality સુધરી જશે ક્ષણે ક્ષણે હેરાન થતો જાય છે એમાંથી બહાર નીકળી જઈશ. શાંત ચિત્તે બેસીને વિચાર કર કે આ મારૂ શરીર કેટલું valuable છે એ પાછું ક્યારે મળશે ? આવો હિસાબ-કિતાબ લેવાનો દિવસ છે.
૬. સંવત્સરીમાં ભગવાન સાથે પોતાની જાતનું connection કઈ રીતે કરવું ?
૪. ભગવાનના સાનિધ્યમાં શ્રદ્ધાથી ભાવથી આંખ બંધ કરીને બેસવું અને એટલી ભાવના વ્યક્ત કરવી કે મને તમારા જેવું બનવું છે. તમારી સાથે મૈત્રીનું જોડાણ કરવું છે. આપણે જે વ્યવહાર કરીએ એ અજ્ઞાનવાળું છે. Temporary પ્રાપ્તિ માટે વ્યવહાર છે. Permanent achievement અને તેનો વ્યવહાર કરવો હોય તો એના માટે ભગવાન છે. કારણ કે પોતે અનંત છે એટલે આપણને અનંત બનાવી શકશે. અનંત બનવું હોય તો અનંત સાથે connection જોડવું પડશે. ભગવાન સાથે connection જોડવા માટે જો કોઈ condition હોય તો અંતરના દરવાજા ખોલવાના છે અને ભાવની અભિવ્યક્તિ કરવાની છે. અંતરના દરવાજા ખુલે એટલે ૨૪ કલાકનું connection સ્થાપિત થઈ ગયું. હવે એ સ્થાપિત connection થયા બાદ ગમે ત્યાં જઈએ અને એનું નામ લઈએ એટલે આપણું કામ થઈ જાય. આ રીતે ભગવાન સાથે connection કરવું.
૭. આપણા જીવનમાં સદ્ગુરૂની જરૂરીયાત શા માટે છે ?
૪. સદ્ગુરૂ એ જ આપણને ભગવાને બતાવેલ માર્ગ ઉપર લાવે, સમજાવે, આપણી લાયકાત, સમજી ને સમજાવે. એ એવું સમજાવે જે ભગવાન સાથે connect કરે. આપણને ભગવાન બનાવવાની શરૂઆત કરે. જેમ પાષાણમાંથી મૂર્તિકાર મૂર્તિ બનાવે એમ આપણા જેવા કાચા પત્થરમાં સદ્ગુણોની કોતરણી કરે. એ સદ્ગુરૂ હોય એવા હોય જે પત્થરની નરમાશ, કચાશ,

કડકાશને સમજી વિચારીને કોતરણી કરે. આવા friend, આવા સદ્ગુરુ રાખવા આવશ્યક છે. કારણ કે તેઓ ભગવાનના Rep છે. જે આપણને વારંવાર કરાવડાવે છે તું અહીં ચૂકે છે આ મૈત્રી આપણને અંદરથી feel થાય, જેમાં મારૂ હિત મારૂ કલ્યાણ જ થશે. આ કલ્યાણ મિત્ર છે. કલ્યાણ મિત્ર એક બાહ્ય દ્રષ્ટિ છે. ખરેખર આ સ્ટેશનનું માત્ર કલ્યાણ નથી કરતા આ ઉંઘમાંથી બહાર કાઢે છે. દ્રવ્ય સદ્ગુરુની આવશ્યકતા છે જે આપણને moment to moment guidance આપે. સદ્ગુરુ અંદર કોઈ પણ જાતનો અસદ્ભાવ કોઈ સ્વાર્થની લાગણી ન હોય, કોઈ અપેક્ષા ન હોય, માત્ર આપ્યા જ કરે. જેવા છીએ તેવા સ્વીકારીને આપવા માંડે.

૮. સદ્ગુરુ મેળવવા કઈ રીતે ?

૪. ભગવાને એના માટે Simple Method આપી કે એના ગુણગાન કર અને એવો ભાવ કર. આવા સદ્ગુરુ મને મારા જીવનમાં મળે એની રોજ પ્રાર્થના કર. ઓમ મંગલમ્ ઓમકાર મંગલમ્ની સ્તુતિ કરવી. આ રીતે ગુરુનું ચિંતન કરવું જ્યારે સમય મળે ત્યારે સદ્ગુરુને યાદ કરવા, એટલે automatic ગુરુ સામે આવી જશે. શિષ્ય જ ગુરુને ઉભો કરે છે. ગુરુ શિષ્યને બનાવતા નથી અને આ રીતે અહોભાવ કેળવવાથી ગુરુ તત્વ અંદર પ્રગટ થશે અને physical સદ્ગુરુની પ્રાપ્તિ પણ થશે.

૯. મહાદુઃખનું કારણ શું છે ?

૪. સુખ એટલે અનુકુળતા અને દુઃખ એટલે પ્રતિકુળતા. આપણા દૈનિક જીવનમાં આપણે સુખ ગોતીએ છે. આવી અનુકુળતા આખા જગતમાં ગોતીએ અને પોતાની અંદર છોડી અન્યમાં ગોત્યું એને સુખ સમજી બેઠા. જ્યાં સુખ છે ત્યાં free માં દુઃખ Package માં મળે છે કારણ કે આ સુખ અપેક્ષાઓમાંથી જન્મ્યું છે. આવી અપેક્ષા ૨૪ કલાક satisfy નથી થવાની. જ્યારે satisfy ન થાય એટલે આપણને દુઃખ લાગે. પર ને આધિન રહેવું એ જ મહાદુઃખ છે.

૧૦. સંવત્સરીનું મહત્વ શું છે ?

૪. આપણી દ્રષ્ટિ સુખ ગોતે છે પણ ખરેખર તો સ્વતંત્રતા ગોતે છે, કારણ કે એનો સ્વયંનો સ્વભાવ સ્વતંત્રતાનો છે. સત્-ચિત્-આનંદમાં, આનંદ એ સ્વતંત્રતા છે, સ્વતંત્રતાનો અનુભવ છે. એ મૂળભૂત સ્વભાવ છે અને સ્વભાવ છે એટલે ગોતે છે, જે અત્યારના ખોવાઈ ગઈ છે. આ ગોતવામાં ભૂલ એક જ થાય છે કે દ્રષ્ટિ બહારની તરફ શોધે છે. બીજાની અંદર ગોતે છે. જેવી

પોતાની સ્વતંત્રતા છોડી પરને આધિન થયા એટલે દુઃખની શરૂઆત થાય. સ્વતંત્રતામાં આવવું, પોતાના ઉપર નિર્ભર થવું. પોતાની અંદર ગોતવું આજ સંવત્સરીનું મહત્વ છે.

૧૧. માન્યતાઓ માંથી મુક્ત થઈ જગતને કઈ રીતે જોવું ?

૪. ગણધર ભગવંતોએ જોયું કે ભગવાન એકદમ શાંત ચિત્તે આંખ બંધ કરી ને પોતાની અંદર મસ્ત થઈ ગયા છે. પોતાની અંદર એકલીન થઈને આલોચના કરે છે. આલોચના એટલે Review, action replay. ભગવાન બનવું હોય તો આવી action replay કરવી પડશે. આ action replay માં જોવાનું છે. ભૂલ કોની સાથે થઈ, ગમા અણગમાનો દોષ, દ્રષ્ટિનો શું દોષ થયો છે. ગમા અને અણગમાની લાગણીઓનો સંગ્રહ કર્યો એ દોષ છે, કારણ કે storage is Problem, ગમા-અણગમા આવા storage માંથી ઉભા થાય છે. જગતમાં જેટલા ઝગડા છે એ બધા માન્યતાના આધારે છે. આ માન્યતા જ મનુષ્યમાં વેમનસ્ય ઉભુ કરે છે, બે વ્યક્તિ વચ્ચે ભેદ ઉભો કરે છે. આજ માન્યતાઓથી સમ્યક દર્શન થતુ નથી. સંવત્સરીનો દિવસ એટલે માન્યતાઓમાંથી મુક્ત થઈ જગતને જોવું.

૧૨. આલોચના એટલે શું ?

૪. દોષ દ્રષ્ટિનો Review એટલે ગમા અણગમાની લાગણીઓનો જે સંગ્રહ છે, storage છે. આ storage માન્યતાની અંદર છે જે સત્ય રૂપે જોવા નથી દેતું, સત્યને સ્પર્શ કરવા નથી દેતુ. જે સમ્યક છે એને સ્પર્શ કરવા નથી દેતુ એટલે જગત આખુ રંગાયેલું દેખાય છે. ખોટું દેખાય છે, દોષવાળું દેખાય છે. આનું નામ આલોચના.

૧૩. સંવત્સરીનો મહિમા શું છે ?

૪. મારી સ્વતંત્રતાનો ઉપયોગ કરવો એ સંવત્સરીને દિવસે નક્કી કરવું. હવે હું જગતને મારી દ્રષ્ટિથી જોઈશ. મારી આવી સ્વતંત્રતા માત્ર મનુષ્ય પાસે છે બીજા કોઈ જીવ પાસે નથી. એનો અહેસાસ થવો એનો ઉપયોગ કરવો ત્યારે માણસ પશુમાંથી મનુષ્ય બને છે. આ સ્વતંત્રતાનો ઉપયોગ જે દિવસથી શરૂ થાય છે તે દિવસથી મનુષ્યપણું ઉભુ થાય છે. નહિતર મનુષ્ય અને પશુમાં કોઈ ભેદ જ નથી. આ સ્વતંત્ર મનુષ્યપણું દ્રષ્ટિ ઉભી કરવી કે મારે શું જોવું છે એ મારી સ્વતંત્રતા છે. મારી સાથે જે થાય છે એ મારી સ્વતંત્રતા ની અંદર રહેલો દોષ છે. હું ગમા અને અણગમા કરું છું એ મારો દોષ છે, જગતનો દોષ નથી. આ નક્કી કરવું એ જ સંવત્સરીનો મહિમા છે.

“મંગલમ્ ભગવાન વીરો”

હે ભગવદ સ્વરૂપ, જે વીરનું સ્વરૂપ છે. કેવળીનું સ્વરૂપ છે, તિર્થંકરનું સ્વરૂપ છે, અરિહંતનું સ્વરૂપ છે એ મારી અંદર હાજર છે પણ ઓલવાયેલું છે, એની અનુભૂતી નથી, સમજણ નથી, ભાન નથી, પ્રગટીકરણ થયું નથી માટે બધી બાબુ કષાયોથી ઘેરાયેલો, અતૃપ્ત, અસ્થિર, ચિંતાગ્રસ્ત છું. નિજ સ્વરૂપને જાણ્યા વિના ન જાણે કેટલાય ભવોથી હું ભટક્યા કરું છું અને હેરાન હેરાન થઈ રહ્યો છું.

આજે હું જાગૃત થયો છું, આ મનુષ્ય ભવનો પૂર્ણપણે ઉપયોગ કરી મારૂં પૂર્ણ અસ્તિત્વ આપના ચરણકમળે સમર્પિત કરી રહ્યો છું. મારો આરો ન આવે, મારી પરમ સિદ્ધ ગતિને ન પામું ત્યાં સુધી મારા ઉપર શીરછત્ર બની સદાય વર્તાવજો, વિવેક અને અવિવેકની જાગૃતિ સદાય વર્તાવજો. મોહરૂપ અંધકારને હટાવવા પ્રકાશ સ્વરૂપે પ્રગટો એજ એક માત્ર અભ્યર્થના. આપ જીવ સ્વરૂપ છો, ભગવદ સ્વરૂપ છો. હંમેશા મારા સ્વ ઉત્કર્ષ માટે આપની ભક્તિ કરવા તત્પર રહું એવી ભાવના સેવું છું.

મારી જે પણ વિટંબણાઓ, ચિંતાઓ, પરાધિનતાઓ, ભગ્નતાઓ, નશ્વરતા છે એનો ઉપાય આપ છો, આપનો માર્ગ છે. આપનો મારા ઉપર અનંત ઉપકાર છે માટે મારો પાકો નિર્ધાર છે કે આપ મારી અંદર પ્રગટ થઈ કરૂણા અને મૈત્રીભાવનો વરસાદ વરસાવો જેથી મારૂં જીવન એવું કરૂણામય, જ્ઞાનમય, મંગલમય, મૈત્રીમય બને અને મારા સાનિધ્યમાં આવનારા સર્વ આનંદને પ્રાપ્ત કરે.

જાણતો નથી પણ સાંભળ્યું છે કે આ કાળે મોક્ષ નથી, તો એવા સત તત્ત્વનું સામીપ્ય આપો, એવો યોગ આપો જેથી બોધી બીજનું નીરૂપણ થઈ ચૈતન્યમય, આનંદમય એવા આત્મતત્ત્વમાં લીન થવાની શક્તિ નિર્માણ થાય.

હે તિર્થંકર પરમાત્મા, આપ બધાનું મંગલ કરો છો, આપને હું મારી અંદર સ્થાપુ છું. મારી અંદર આવીને વસો. મારે એ સિદ્ધની પરમ અવસ્થા અનંતદર્શન, અનંત ચારિત્ર, અનંતજ્ઞાન, અનંતશક્તિ, અનંતસુખ સુધી પહોંચવું છે. મારી પૂર્ણતા એ પરમ મુક્ત અવસ્થા છે, અન્ય કંઈ જ નથી.

જગત આખાનું મંગલ કરનાર પ્રભુ, મારૂં મંગલ કરો, હવે વધુ રાહ ન જોવડાવો, મારી અંદર પ્રવેશ કરો. મારા અનાહદના દ્વારે અરિહંત-અરિહંતના નાદ ગુંજારવામાં આપને પ્રગટ થવાનું ભાવભર્યું આમંત્રણ આપું છું. મારી આ મંગળ પ્રતિજ્ઞાની આનંદમય ગતિ લાવશો એવી હું પ્રાર્થના કરું છું. અભ્યર્થના કરું છું. ભાવના કરું છું.

“મંગલમ્ ગૌતમ પ્રભુ”

અનંતા અનંત ભવો સુધી આ જીવાત્મા નિજછંદે ભ્રમણ કરી કાર્યાવિત રહ્યો તો પણ આનંદની એ દશાને પામ્યો નહિ. સિદ્ધત્વની એ આનંદ દશા તરફના પથનું પ્રયાણ આદરવા, સત તત્ત્વના સંગાથની આવશ્યકતા ઉદભવી છે.

હે કરૂણામય, આપ જે અવસ્થાએ પહોંચ્યા છો, એ થવાનો જે કીમીયો બતાવે એવું તત્ત્વ મારી અંદર જાગો. હંમેશા આધારીત ન થવું પડે માટે મારી અંદર એવું તત્ત્વ પ્રગટો. મને જે માર્ગ બતાવે અને એ માર્ગમાં ટકાવી રાખે એ ગુરૂત્ત્વ મારી અંદર પ્રગટશે તોજ હું ભગવદ સ્વરૂપને પ્રાપ્ત કરી શકીશ.

જન્મ, જરા, મૃત્યુનો ક્ષય કરનારો એવો વિતરાગનો

જિનમાર્ગ સુઝાડનારા એવા ગુરૂત્ત્વનો મૂળમાર્ગ મારા હૃદયમાં, છેવટની પરમ અવસ્થા સુધી જાગૃત રહો. સદગુરૂના અમૃતબિંદુ વિના જિનનું સ્વરૂપ સમજાય નહિ અને એમના ઈશારે નિજસ્વરૂપને નીહાળવાની જુજાસા થઈ. પરમ કરૂણાનીધાનની કરૂણા પ્રત્યે સદભાવ આવ્યો. આવો અલંકૃત આનંદ મને પ્રગટો.

મારા જીવન ધ્યેય માટે, મારા મંગલ માટે જે કાંઈપણ ઉપયોગી છે એ માટે હું ગુરૂ ગૌતમ, આપ મંગલ રૂપે પ્રવેશ કરો. મારી બુદ્ધિતંત્ર, ભાવતંત્ર, વિચારતંત્ર, કાર્યતંત્ર બધા નિર્મળ થાવ અને ગુરૂમય બનો.

“મંગલમ્ સ્થૂલ ભદ્રાધ્યાય”

રાગ-દ્વેષ-અજ્ઞાન, અરિહંત માર્ગના કંટક છે, છતાં નિમીતાધીન વૃત્તિ ફરી ફરી ચંચળ થાય છે, દ્રઢતા સ્થાપિત થતી નથી. મારી અંદર રહેલા દોષોને હું બહારની વ્યક્તિ-વસ્તુ-પરિસ્થિતિ ઉપર આરોપિત કરી મારા દોષોને વધુ મજબૂત કરું છું. આ દોષરૂપી અંધકારને દૂર કરવા મારી આંતર દ્રષ્ટી એવી સ્વચ્છ કરો, જેમાં સૂક્ષ્માતી સૂક્ષ્મ દોષ દેખાઈ શકે અને દેખાયાથી એ જઈ શકે તોજ હું સ્થૂળતામાંથી ભદ્રતામાં પરિણમીશ.

જે પ્રકારે સ્થૂલીભદ્રમાંથી સ્થૂળતા વિલીન થઈ અને ભદ્રતાનું અવતરણ થયું એવું મારી અંદર પરિણમન થાવ. એવી જાગૃતિ, વિનયભાવ, ચેતના શક્તિ મારી અંદર ઉજાગર થાવ. હે મોહનીય કર્મો મારા માર્ગમાં અંતરાય નિર્માણ ન કરો, આંતરદોષો ઉપર વિજય મેળવવા આપ અનુકુળ થાવ એવી હું પ્રાર્થના કરું છું.

“જૈન ધર્મોસ્તુ મંગલમ્”

જ્ઞાન પ્રાપ્તિની ઈચ્છા સહિત જેઓ આ માર્ગ ઉપર ચાલી પોતાના સર્વદોષો ઉપર વિજય મેળવી, પરમ સિદ્ધ ગતિને પ્રાપ્ત થયા અને જગતના સર્વ જીવો ઉપર વિજય મેળવી, પરમ સિદ્ધ ગતિને પ્રાપ્ત થયા અને જગતના સર્વ જીવો એ આનંદને પ્રાપ્ત થાય એ માટે જે માર્ગની પ્રરૂપણા કરી એવા એ જીવમાર્ગને સમર્પણ ભાવથી વંદન કરું છું. તિર્થંકરોએ પ્રરૂપેલો જીવધર્મ પૂર્ણપણે સત્યમય છે, એનો સ્વીકાર કરી હૃદયથી, ભાવથી એનો અંગીકાર કરું છું.

- સંકલન : પ્રમોદ શાહ

Never Underestimate the Kids!

A stranger was seated next to a little girl on the airplane when the stranger turned to her and said, 'Let's talk.

I've heard that flights go quicker if you strike up a conversation with your fellow passenger.'

The little girl, who had just opened her book, closed it slowly and said to the stranger, 'What would you like to talk about?'

'Oh, I don't know,' said the stranger. 'How about nuclear power?' and he smiles.

'OK,' she said. 'That could be an interesting topic. But let me ask you a question first. A horse, a cow, and a deer all eat the same stuff? **Grass**

Yet a deer excretes little pellets,

While a cow turns out a flat patty, and

A horse produces clumps of dried grass. Why do you suppose that is?'

The stranger, visibly surprised by the little girl's intelligence, thinks about it and says,

'Hmmm, I have no idea.'

To which the little girl replies, 'Do you really feel qualified to discuss nuclear power, when you don't know **shit?**

- Compiled by: Girish Vira.

Someone's comment is a fleeting wave

of thought, or energy,

which came and went away.

They won't even

have that opinion later on.

But you keep that

in your mind as though:

"This is the opinion

so-and-so has about me for all the time."

Which is not true.

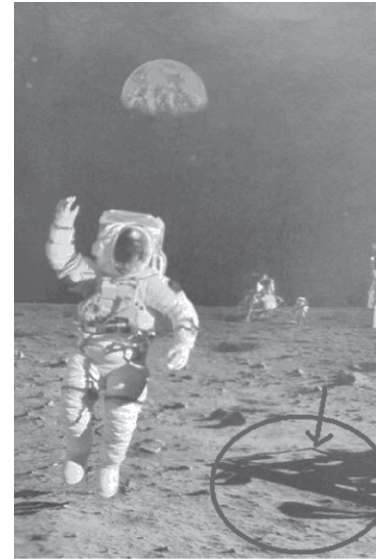
This is one example of ignorance.

It's a Hidden truth ...

But Indians were the 1st, and reached the Moon much b4 the USA guys.

Look at the shadows below.

Have u ever noticed the images that we see?

This is known to the world.....

But NASA has released only half of the Picture taken.....

Now see the original Full Picture. !!!

"A day without laughter is a day wasted."

- Compiled by: Mayur Vora.

THE BUTTERFLY

A man found the cocoon of a butterfly. One day a small opening appeared. He sat and watched the butterfly for several hours as it struggled to force its body through that little hole. Then it seemed to stop making any progress. It appeared as if it had gotten as far as it could, and it could go no further.

The man decided to help the butterfly. He took a pair of scissors and snipped off the remaining bit of the cocoon. The butterfly then emerged easily. But it had a swollen body and small, shriveled wings.

The man continued to watch the butterfly because he expected that, at any moment, the wings would enlarge and expand to be able to support the body, which would contract in time.

Neither happened! In fact, the butterfly spent the rest of its life crawling around with a swollen body and shriveled wings. It never was able to fly. What the man, in his kindness and haste, did not understand, was that the restricting cocoon and the struggle required for the butterfly to get through the tiny opening were God's way of forcing fluid from the body of the butterfly into its wings so that it would be ready for flight once it achieved its freedom from the cocoon.

Sometimes struggles are exactly what we need in our lives. If God allowed us to go through our lives without any obstacles, it would cripple us. We would not become as strong as what we could be. We could never fly!

I asked for Strength.....
God gave me Difficulties to make me strong.
I asked for Wisdom.....
God gave me Problems to solve.
I asked for Prosperity....
God gave me Brain and Brawn to work.
I asked for Courage.....
God gave me Danger to overcome.
I asked for Love.....
God gave me Trouble people to help.
I asked for Favors.....
God gave me Opportunities.
I received nothing I wanted.....
Yet I received everything I needed!

Compiled by: Mahesh Vira

GOD'S PROMISE

Read but write more
Talk but think more
Play but study more
I promise you will succeed sure.
Eat but chew more
Weep but laugh more
Sleep but walk more
I promise you will be healthy sure.
Hate but love more
Order but obey more
Quarrel but agree more
I promise people will love you more.
Punish but forgive more
Spend but save more
Consume but generate more
I promise people will respect you sure.
Compiled by: Nitin Buricha.

બદલાની આગમાં બળતા મનને ઠારવાના સચોટ ઉપાયો કયા ?

હું તકની શોધમાં જ છું. જાતજાતનાં ષડયંત્રો કરી એણે ઉંચી જગા પચાવી પાડી છે. એટલે એ એમ સમજે છે કે એની ચાલ ઉઘાડી નહીં પડે ? ખરેખર તો એ જગા માટે હું લાયક હતો.... હવે એને ઠરવા દઉં તો મને 'ફટ' કહેજો - એક દુભાએલી વ્યક્તિ પોતાનો બળાપો કાઢી રહી હતી.

માણસ એક વિચિત્ર પ્રાણી છે. એને રીઝતાં પણ વાર નહીં અને રૂઠતાં પણ વાર નહીં. માણસ રૂઠે ત્યારે એનાં અનેક કારણો હોય છે..... એમાં મુખ્ય કારણ છે માણસના મનમાં વહેતો થયેલો ક્રોધ, પણ ક્રોધ પ્રમાણમાં અલ્પજીવી હોય છે. ક્રોધક સમજાવે એટલે માણસ શાંત થઈ જાય. જે કારણે માણસ ઉપદ્રવી બન્યો હોય એ કારણ દૂર થાય તો માણસ શાંત થઈ જાય. ઘણીવાર નિખાલસ સંવાદને કારણે પણ વિવાદ સમાવી થઈ જાય. પણ એવા ક્રોધે જો બદલો, પ્રતિશોધ કે વેરવૃત્તિનું સ્થાન લીધું, તો એમાંથી માણસને પાછો વાળવાનું કે જાતે પાછા ફરવાનું અત્યંત મુશ્કેલ બની જાય છે.

એકવાર માણસના મનમાં બદલો લેવાની વૃત્તિ પ્રબળ બને એટલે માણસનું મન વધુમાં વધુ ખરાબ રીતે બદલો કેવી રીતે લઈ શકાય, એમાં સક્રિય બને છે. માણસ 'પ્રતિશોધ' માટે ભારે આયોજન કરતો હોય છે અને એવું કરતી વખતે અપકાર કરવાની તૈયારીનો આનંદ માણતો હોય છે. પ્રાચીન કાળમાં વંશ પરંપરાગત કારણોસર વણાએલાં વેરના બીજ પેઢી દર પેઢી ખૂન - ખરાબા માટેનાં કાવત્રાં માટે માણસને ઉશ્કેરતાં રહેતા હતાં. બદલાની ખાતાવહી ઉતાવળે બંધ કરવાનું માણસને ગમતું નથી. ઋણ કે દેવું જલ્દી ચૂકવવાની માણસની તૈયારી હોય છે. માણસ પ્રેમને પાળવામાં જેટલો રસ લે એથી વધુ રસ પ્રતિશોધને પાળવામાં લેતો હોય છે.

એવું નથી કે બદલાની પ્રબળ વૃત્તિ પ્રાચીન માણસોમાં હતી અને આજનાં 'શિક્ષિત' 'સભ્ય' કે કહેવાતા 'સંસ્કૃત' સમાજમાં નથી ! માણસ જેમ વધુ શિક્ષિત કે 'બુદ્ધિશાળી' તેમ બદલો લેવાની ચાલાકીમાં તે વધુ નિપુણ ! અશિક્ષિત માણસ ખુલ્લે આમ વેરવૃત્તિ પ્રદર્શિત કરે છે, ભણેલો કે શિક્ષિત માણસ પગે કમાન રાખે છે. નિંદા રૂપી અસ્ત્ર ફેંકીને બદલો લેવા પાત્ર વ્યક્તિને પરોક્ષ રીતે ઘાયલ કરે છે. કલમનો તલવાર રૂપે ઉપયોગ કરીને નનામી અરજીઓ કરે છે. સહ કર્મચારીઓનો સાથ લઈ બદલાપાત્ર વ્યક્તિ વિરુદ્ધ ઉપરી અધિકારીઓ સમક્ષ ખોટી રજૂઆતો કરાવે છે. વિરોધીને કાનૂની વમળમાં ફસાવવાનું પણ કાવત્રું રચે છે.

ઈર્ષ્યાળુ કે બદલો લેવામાં રાચતો માણસ 'વિજેતા' બની જાય તો લોકો એને પૂજવા દોડે છે. એટલે જ ઈર્ષ્યાળુના અહંકારમાં વૃદ્ધિ થાય છે. પોતાનાથી વધુ તેજસ્વી માણસના તેજ હનનને 'શિક્ષિત' અને 'સભ્ય' માણસ પોતાનો વિશેષાધિકાર સમજે છે.

વેરવૃત્તિ એ કેવળ સમર્થ વ્યક્તિનો જ ઇજારો નથી, નાના કે અસમર્થ માણસો પણ આવી વેરવૃત્તિમાંતી મુક્ત નથી હોતા. પોતાના સાહેબો કે ઉપરી 'અધિકારી' વિશે અફવાઓ કે દુષ્પ્રચારનો પટારો મૂકી દેતા હોઈ 'માનસિક વેરવસૂલાત' નો સંતોષ ભોગવતા હોય છે.

ઘણા લોકો અકારણ જ બીજાનું અહિત કરવાની પ્રવૃત્તિમાં રચ્યા-પચ્યા રહેતા હોય છે. ચાર પ્રકારના માણસોનું વર્ણન છે. એવા લોકો સજ્જન કહેવાય. જેઓ પોતાનો સ્વાર્થને વાંધો ન આવે

ત્યાં સુધી પારકાના હિત કે કાર્ય માટે પ્રયત્નશીલ રહે છે. જેઓ પોતાના સ્વાર્થ માટે બીજાના હિતને નુકસાન પહોંચાડે છે, તેઓ રાક્ષસ સમાન પરંતુ જેઓ પ્રયોજન વગર જ બીજાનું હિત બગાડે છે, તેમને કેવા કહેવા એ અમે જાણતા નથી.

આજની અશાંતિભરી પરિસ્થિતિમાં 'જીવન જીવવાની કળા' કોઈ શીખવી શકશે નહીં, સિવાય કે માણસે પોતે જ કરેલા સત્સંકલ્પો. માણસને પોતાની અને પાડોશીની જમીન વચ્ચે વાડ કે દિવાલ ઉભી કરતાં આવડે છે, પણ પ્રેમના પુરસ્કાર રૂપે વાડ કે દીવાલ દૂર કરતાં નથી આવડતું ! આજનો માણસ એટલે પોતાના હકની હાક કે ધાક સ્થાપવા માટે તલપાપડ બનતો હોય છે. આવી વૃત્તિ માનસિક શાંતિને હણે છે. માનસિક શાંતિ માટેના સચોટ ઉપાયો.

- ૧) પારકી પંચાત કરવી નહીં. તમામ પરિસ્થિતિમાં શાંતિ રાખવી.
- ૨) કડવા ઘૂંટડા ગળી જવા. જીવ બાળવો નહીં.
- ૩) આપણા કામકાજનાં વખાણ બીજા કરે એવી ઝંખના કરવી નહીં.
- ૪) જે અનિવાર્ય હોય ત્યાં પોતાની ફરજ કદી ચૂકવી નહીં.
- ૫) સતત સત્કાર્યમાં પરોવાયેલા રહેવું, નિઃસ્વાર્થ સેવા કરવી.
- ૬) સારા-નરસાનો વિવેક કરતાં શીખવું.
- ૭) કરવા યોગ્ય કામ જ કરો. ખંતપૂર્વક સદ્ગુણ કેળવવા.
- ૮) હિંમત હારી જઇએ ત્યારે ધર્મગ્રંથોનું વાંચન કરવું.
- ૯) માંગ્યા વગર સલાહ આપવા દોડી જવું નહીં.
- ૧૦) બધા જીવોમાં ઈશ્વરનું દર્શન કરવું. જીવનમાં આવતા દુઃખોને પણ ઈશ્વરની પ્રસાદી માનવી.
- ૧૧) ભગવાને આપેલી 'ત્રીપદી' ને સતત જાગૃતીપૂર્વક જીવનની ઘટનાઓમાં વણવું.

માણસ સામે પ્રતિશોધ લેવો છે ? તો સારાપણાની હોડમાં ઉતરો. આવી હોડ જ પ્રતિશોધ ની લીટીને નાની કરશે. પ્રતિશોધ એટલે વેરના લક્ષાગૃહમાં પોતાની જાતને ભસ્મીભૂત થવા ધરી દેવાની તૈયારી.

સંકલન : મયુરી વોરા

ત્રણ દશા છે

ગૃહસ્થ, સાધક અને સાધુ.

ગૃહસ્થ એટલે શું ?

ઘરને ગ્રહણ કરી એક સ્થાનમાં સ્થિર રહેતા હોય અને એ સ્થાનમાં જીવન ગાળે એનું નામ ગૃહસ્થ. આવા એક સ્થાનમાં રહેવા માટે રોટી-કપડા-ધનની આવશ્યકતા રહે છે. આવી આવશ્યકતા ને પૂરી કરવા જે ઉંચુ-નીચુ, સાચુ-ખોટુ કરી જીવન કાઢે એ ગૃહસ્થ.

આ સૃષ્ટિની અંદર નૈસર્ગિક ગૃહસ્થીપણું સ્ત્રી અને પુરૂષના જોડાણથી ઉભુ થાય છે. કોઈ એકલો ગૃહસ્થી ચલાવા બધુ કામ કરી શકે નહિ માટે એને એક સાથીદારની જરૂરીયાત ઉભી થાય, બીજાના સહારાની જરૂર પડે છે. જે એને નથી આવડતું, એની શક્તિની બહાર છે તો જેની શક્તિમાં આ છે એની સાથે રહેવું એની સાથે જીવન વ્યતિત કરવું એટલે નૈસર્ગિક રીતે સ્ત્રી અને પુરૂષ એક બીજાના પૂરક છે. મનુષ્ય સમાજના બે મૂળભૂત સ્ત્રી અને પુરૂષ છે.

જે પુરૂષ પાસે છે એ સ્ત્રી પાસે નથી, જે સ્ત્રી પાસે છે એ પુરૂષ પાસે નથી. જો બન્ને ભેગા થાય તો ગૃહસ્થીમાં આરામપૂર્વક જીવી શકાય. આ મનુષ્યે વિચાર્યું છે એટલે ગૃહસ્થીપણું છે, એવું નથી ! It is a natural phenomena જ્યારથી સૃષ્ટિ શરૂ થઈ છે ત્યારથી સ્ત્રી અને પુરૂષ છે. જ્યાં પણ શરીર છે ત્યાં સ્ત્રી અને પુરૂષ પણ છે. સૃષ્ટિમાં બધા જીવોમાં સ્ત્રી અને પુરૂષનું અસ્તિત્વ છે. આ નૈસર્ગિક ગુણાત્મક ભેદ છે.

પુરૂષ હંમેશા સ્ત્રી પાસેથી પૌરૂષિક ગુણની અપેક્ષા કરે છે અને સ્ત્રી પુરૂષ પાસેથી એના વિચારો મુજબનો વ્યવહાર ઈચ્છે છે. એનો સ્વિકાર કરવો, એનો આનંદ લેવો કારણ કે આ વિવિધતા જ જીવનનું રહસ્ય છે. આજ વિવિધતાને આપણે આપણી અપેક્ષાઓથી તોડીફોડી નાખી છે.

આપણા ઘરમાં “હું” જે રીજમાં પાવરઘો છું એવીજ નિષ્ણાંતતા બીજામાં ઈચ્છુ છું જે નેચરલી થઈ રહ્યું છે. આ આપણો common problem છે. આપણે વિચારીએ છે કે જે હું છું, જે મારામાં છે એ મારા partner માં હોવું જોઈએ. જે એવું નથી તો એવું લાવવું જ પડશે. અહીંથી ધમાલ શરૂ થાય છે. આ આપણી મૂળભૂત પ્રકૃતિ વિરૂધ્ધની વિચારસરણી છે. પ્રકૃતિમાં આવું છે જ નહિ, જગતના સ્વરૂપની અંદર સૌથી મોટું સમ્યક દર્શન માટેનો આ પહેલો point છે.

We are micro point of this world. We are nothing & nobody. આપણી ભૂલ છે પોતાને કાંઈક સમજી લે છે. આજ અભિપ્રાયોથી ઘેરાયેલો મનુષ્ય અંતે હેરાનગતિમાં ધકેલાઈ જાય છે. કોઈનો પણ અભિપ્રાય આ સૃષ્ટિમાં ચાલતો નથી.

અન્ય જીવ પોતપોતાના સ્વરૂપને સ્વિકારી એ પ્રમાણે પોતાનો ધર્મ નિભાવે છે. આ જગતમાં ફક્ત મનુષ્ય જ સઘર્મી છે. એ અધર્મને છૂપાવા માટે વેષ એક નવું નાટક છે. જગતની system totally

scientific & mathematical છે, એમાં બધાનો પોતાનો Roll છે.

સંગીત અને સંગત આપણા જીવનમાં missing છે. આપણે બધા natural સ્વર લઈને આવ્યા છીએ જે ક્ષણે ક્ષણે બદલાય છે. આ બદલાવ ઉદય કર્મને આધારે હોય. આ ઉદય કર્મનો change એજ એનો સ્વર છે. આ સ્વરમાં option નથી, એ પહેલાનું package છે. પણ સ્વરને સૂર બનાવવો એ આપણા હાથમાં છે. અત્યારનો સ્વર આપણે પહેલા Mfg. કરી ચૂક્યા છીએ પરંતુ આવતી કાલનો સ્વર કેવો હશે એ આપણી સત્તામાં, આપણા હાથમાં છે.

આપણે જે ગૃહસ્થીમાં રહીએ છે, ત્યા બધા પોત પોતાના સ્વર લઈને આવ્યા છે અને એ બધા સ્વર અલગ અલગ વાગે છે. લક્ષમાં એ રાખવાનું છે કે સ્વર સૂરમાં convert થાય. ઉદય કર્મ નૈસર્ગિક છે અને આવે પણ એનો તાલ મેળવવો એ મનુષ્યના હાથમાં કે. આપણી આસપાસ લોકો ભેગા થાય છે પણ આ સૃષ્ટિના સંગીતનું અને આપણા જીવનના સંગીતનું તાલમેલ થાય તો સંગત થાય નહિ તો નિસંગત થઈ જાય.

સંગીતનો મૂળ, સ્વર તો છે, આ સ્વરથી સૂર બની રહ્યા છે પણ એ બધા તાલબદ્ધ અને લયબદ્ધ નથી એટલે problem છે. તાલ એટલે timing અને આ timing એટલે આપણા તાલનું બીજાના તાલની સાથે સીન્ક્રોનાઈઝ થવું. મનુષ્ય પાસે જે 20% સ્વતંત્રતા છે, એની અંદર સ્વરને modulate કરી શકે છે. બીજાના તાલને સમજી 20% change કરે તો ઘણુ કામ સહેલું થાય.

સંગીતનો સંપૂર્ણ આધાર તાલ ઉપર છે, એજ રીતે આપણા જીવનનું centre point પણ તાલ છે. સ્વર બદલી નહિ શકાય એટલે સૂર સાથે સીન્ક્રોનાઈઝ કરવાનું છે. સ્વિકાર ભાવ કરવાનો છે, આ સંગત કરવાની technique છે.

મૂળભૂત રીતે આપણી આજુબાજુ જોઈએ તો દેખાશે સ્ત્રી અને પુરૂષ. સ્ત્રીનો સ્વર એટલે ૧) કાળજીની ભાવના ૨) Shock Absorb કરવું ૩) જનની ૪) સ્વિકારભાવ ૫) વિશેષ આંતરિકબળ ૬) કોમળતા અને રૂપ સૌંદર્ય ૭) લજ્જા ૮) ચંચળતા ૯) માયા / કપટ ૧૦) ચંચલવૃત્તિ ૧૧) ઈલ્લોજીકલ ૧૨) ટુંકી દ્રષ્ટિ પુરૂષનો સ્વર એટલે ૧) શૌર્ય ૨) ગાંભીર્ય ૩) લોજીકલ બાય નેચર ૪) દીર્ઘ દ્રષ્ટિ ૫) વિશાળતા ૬) અવ્યક્ત ૭) કઠોરતા.

સ્ત્રી અને પુરૂષમાં difference હોવા છતાં difference ન હોય, ન રહે એ સંભવ છે. ફક્ત ગુણોને સમજી એના ઉપર focus મૂકવો. વસ્તુનો સમભાવ જાણીએ તો તરત આપણો રોષ-તકલીફ શાંત થાય. આપણા જીવનમાં problem નું મૂળ કારણ છે ભ્રમ, માયા જેમ છે એમ ન દેખાવું. અભિપ્રાયોથી મુક્ત થઈએ તો જ વાસ્તવિકતામાં પરિણમીએ. વાસ્તવિકતાનો સંગ કરીએ એટલે બધો ભ્રમ ખતમ થાય.

શુભેચ્છક :

જેનો જવાબ નથી હોતો એ જ તો પ્રાર્થનાનો ઉત્તર છે.